

Is le meaisínaistriúchán [\[Nasc\]](#) a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínaistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár [mbeartas teanga agus aistriúcháin \[Nasc\]](#).

Cinneadh i gcás 355/2007/(TN)FOR - Diúltú rochtana poiblí ar dhoiciméid

Cinneadh

Cás 355/2007/(TN)FOR - Tosaithe an 21/02/2007 - Moladh faoi 29/06/2009 - Cinneadh an 08/12/2010

Is cónaidhm d'eagraíochtaí comhshaoil é an gearánach, Biúró Comhshaoil na hEorpa (EEB). In Iúil 2006, d'iarr an EEB ar an gCoimisiún rochtain a sholáthar ar roinnt doiciméad bainteach le cinneadh an Choimisiúin a bhreithniú gur chloígh tionscadal calafoirt tionsclaíoch i Granadilla, Tenerife, le rialacha comhshaoil an AE. Dhiúltaigh an Coimisiún cuid de na doiciméid iarrtha a nochtadh. D'áitigh sé go mbainfeadh eisiúint doiciméid inmheánacha áirithe an bonn de phróiseas cinnteoireachta an Choimisiúin. Shonraigh sé freisin nár iarr an Spáinn air doiciméid a bhí i seilbh an Choimisiúin a thionscain ón Spáinn a eisiúint.

Níor tháinig an tOmbudsman ar aon fhianaise go mbainfeadh nochtadh d'fhormhór na gdoiciméid inmheánacha an bonn de phróiseas cinnteoireachta an Choimisiúin. D'aontaigh an tOmbudsman leis an gCoimisiún, áfach, nár chóir ceann amháin de na doiciméid faoi dhíospóid a nochtadh. Bhain sé de thátal as freisin, maidir leis na doiciméid de bhunús na Spáinne, gur chóir don Choimisiún dul i mbun plé le húdarais na Spáinne chun a chinntiú go raibh argóintí bailí in aghaidh nochtá. Mura mbeadh cúiseanna dá leithéid le fáil, shonraigh an tOmbudsman gur chóir don Choimisiún na doiciméid a eisiúint. Rinne an tOmbudsman dréacht-mholadh ansin a bhí bunaithe ar an réasúnaíocht seo.

D'aontaigh an Coimisiún le gné an dréacht-mholta a bhain lena cháipéisí inmheánacha. Mar thoradh air sin, eisíodh na doiciméid. Maidir leis na doiciméid de bhunús na Spáinne, áfach, bhain an tOmbudsman de thátal as gur diúltaíodh an ghné seo dá dhréacht-mholadh. I dteacht ar an gcinneadh seo, thug sé dá aire go raibh measúnú an Choimisiúin ar chúiseanna na Spáinne i ndáil le nochtadh a dhiúltú de chaighdeán íseal neamhleor.

Dá bhrí sin, dhún an tOmbudsman an cás trí ráiteas criticiúil a dhéanamh maidir leis an diúltú rochtana poiblí ar dhoiciméid ag tionscnamh ón Spáinn.

Cúlra an ghearáin

1. Baineann an gearán le diúltú an Choimisiúin Eorpaigh iarratas a dhéanamh ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid atá i seilbh an Choimisiúin.

2. An 18 Iúil 2006, chuir an Biúró Eorpach Comhshaoil (EEB) iarratas ar rochtain ar dhoiciméid faoi Rialachán 1049/2001 faoi bhráid an Choimisiúin. Bunaítear le Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 [1] na rialacha maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid atá i seilbh Pharlaimint na hEorpa, Chomhairle an Aontais Eorpaigh nó an Choimisiúin Eorpaigh. An iarraidh ar rochtain a bhaineann le doiciméid a d'úsáid an Coimisiún chun tuairim a fhoirmliú faoi Airteagal 6(4) den Treoir maidir le Gnáthóga [2] maidir le calafort a thógáil in Granadilla (Tenerife, an Spáinn).

3. I litir dar dáta an 1 Meán Fómhair 2006, dhiúltaigh an Coimisiún don iarraidh ar rochtain phoiblí ar chuid de na doiciméid. Maidir leis na doiciméid eile a d'iarr EEB, chuir sé a chinneadh siar ar na forais gur sholáthair údaráis na Spáinne na doiciméid sin dó agus bhí sé fós ag dul i gcomhairle leo maidir leis an iarraidh ar rochtain ar na doiciméid sin.

4. Rinne an EEB iarratas deimhnitheach ansin ar rochtain an 15 Meán Fómhair 2006. Thug an Coimisiún freagra i litir dar dáta an 15 Nollaig 2006. Sainaithníodh 19 ndoiciméad sa litir (a liostaíodh in iarscríbhinn ó 1-19). Tugadh rochtain ar sheacht gcinn de na doiciméid sin (eadhon, doiciméid 1, 2, 15, 16, 17, 18 agus 19). Mar sin féin, chuir an Coimisiún in iúl do EEB go raibh sé, i gcomhréir le hAirteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001, i gcomhairle le húdaráis na Spáinne maidir le rochtain a dheonú ar na doiciméid sin a thionscain údaráis na Spáinne (eadhon, doiciméid 12, 13 agus 14). Luaigh sé go ndéanfaidh sé cinneadh maidir le nochtadh féideartha na ndoiciméad sin a luaithé a gheobhaidh sé freagra ó údaráis na Spáinne. Luaigh an Coimisiún freisin nach raibh an anailís ar na doiciméid eile (eadhon, doiciméid 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 agus 11) tugtha chun críche go fóill agus go gcuirfeadh sé torthaí na hanailíse sin in iúl don EEB a luaithé is féidir. Ansin, chuaigh an gearánach i muinín an Ombudsman.

Ábhar an fhiosrúcháin

5. An 30 Eanáir 2007, chuir EEB, trína ionadaí, gearán faoi bhráid an Ombudsman. Líomhain sí go raibh an méid seo a leanas déanta ag an gCoimisiún:

- diúltaíodh rochtain a thabhairt go héagórach ar dhoiciméid 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 agus 14;
- nár chomhlíon siad na spriocdhátaí a leagtar amach i Rialachán 1049/2001; agus
- cuireadh moill míréasúnta ar chlárú an chéad iarratais ar rochtain.

Mhaígh an gearánach:

- ba cheart don Choimisiún rochtain a thabhairt ar na doiciméid uile a iarrtar;
- mura bhféadfaí rochtain a thabhairt ar na doiciméid de thionscnamh údaráis na Spáinne, ba

cheart don Choimisiún EEB a chur ar an eolas i scríbhinn faoi na príomhargóintí agus na príomhphointí a chuir údaráis na Spáinne chun cinn;

- ba cheart don Choimisiún, amach anseo, na spriocdhátaí maidir le rochtain ar dhoiciméid a urramú, go háirithe nuair atá cinneadh i ndáil leis na hábhair a phléitear sna doiciméid sin ar tí tarlú agus nuair atá na doiciméid de dhíth ar an iarratasóir chun freagairt d'argóintí a ardaíodh i ndáil leis an gcinneadh atá ar tí tarlú.

6. I litir dar dáta an 10 Aibreán 2007, sheol an Coimisiún a dhara freagra ar iarratas deimhnitheach an ghearánaigh. Dheonaigh an Coimisiún rochtain iomlán ar 4 cinn de na 12 dhoiciméad a chumhdaítear le hiarratas an ghearánaigh ar rochtain ar dhoiciméid (eadhon doiciméid 3, 4, 5 agus 7), dheonaigh sé rochtain pháirteach ar 3 dhoiciméad (eadhon doiciméid 6, 8, 9) agus dhiúltaigh sé aon rochtain ar chúig dhoiciméad (eadhon, doiciméid 10, 11, 12, 13 agus 14). Dá bhrí sin, ní bhaineann an fiosrúchán seo ach le rochtain ar dhoiciméid 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 agus 14. [3]

An fiosrúchán

7. Cuireadh an gearán ar aghaidh chuig an gCoimisiún. Tar éis dó síneadh ama a chur leis an spriocdháta, chuir an Coimisiún a thuairim isteach agus cuireadh ar aghaidh chuig an ngearánach í. D'iarr an gearánach freisin go gcuirfí síneadh leis an spriocdháta, agus ina dhiaidh sin chuir sí barúlacha EEB isteach. An 16 Bealtaine 2008, rinne an tOmbudsman togra le haghaidh réiteach cairdiúil don Choimisiún maidir le chéad líomhain an ghearánaigh. Ós rud é gur deonaíodh dhá shíneadh ar an spriocdháta dó, chuir an Coimisiún a fhreagra isteach an 21 Samhain 2008. Chuir an gearánach barúlacha EEB isteach an 12 Feabhra 2009. Rinne seirbhísí an Ombudsman iniúchadh ar na doiciméid lena mbaineann i mí na Bealtaine 2009. An 29 Meitheamh 2009, tar éis dó a chinneadh nach raibh réiteach cairdiúil indéanta agus gur dréachtmholadh an chéad chéim eile chuí, d'eisigh an tOmbudsman dréachtmholadh chuig an gCoimisiún agus d'iarr sé air tuairim mhionsonraithe a sheoladh faoin 31 Deireadh Fómhair 2009. D'iarr an Coimisiún go gcuirfí síneadh leis an spriocdháta a dheonaigh an tOmbudsman agus, ar deireadh, sheol sé a thuairim mhionsonraithe an 14 Iúil 2010, a cuireadh ar aghaidh chuig an ngearánach le haghaidh barúlacha a d'fhéadfadh a bheith ann. D'iarr an gearánach freisin síneadh a chur leis an spriocdháta agus ar deireadh sheol sé a chuid barúlacha an 30 Meán Fómhair 2010.

Anailís agus conclúidí an Ombudsman

A. An líomhain agus an t-éileamh gaolmhar gur dhiúltaigh an Coimisiún rochtain (iomlán) mhícheart ar dhoiciméid

Argóintí a chuirtear faoi bhráid an Ombudsman

8. Ina thuairim, thagair an Coimisiún dá litir dar dáta an 10 Aibreán 2007, ina raibh an freagra críochnaitheach agus iomlán ar iarratas deimhnitheach an ghearánaigh an 15 Meán Fómhair 2006. Ina litir dar dáta an 10 Aibreán 2007, chuir an Coimisiún na hargóintí seo a leanas ar fáil gan rochtain iomlán a thabhairt ar na doiciméid a chumhdaítear leis an iarraidh ar rochtain.

9. Maidir le doiciméid 12, 13 agus 14, ós rud é nár chomhaontaigh údaráis na Spáinne na doiciméid sin a nochtadh, dhiúltaigh an Coimisiún rochtain a fháil orthu ar bhonn Airteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001. Lena linn sin, thagair sé do mhíreanna 57 agus 58 den bhreithiúnas ón gCúirt Chéadchéime i gCás T-168/02. [4]

10. Maidir le doiciméid 6, 8 agus 9, bhí an Coimisiún ag brath ar an eisceacht a leagtar amach sa chéad fhomhír d'Airteagal 4(3) de Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001, ina sonraítear go mbaineann rochtain ar dhoiciméad arna tharraingt suas ag institiúid le haghaidh úsáide inmheánaí, agus a bhaineann le hábhar nach ndearna an institiúid an cinneadh ina leith, dá mbainfí an bonn go mór de phróiseas cinnteoireachta na hinstitiúide dá nochtfaí an doiciméad, mura rud é go bhfuil leas sáraitheach poiblí ann i dtaca le nochtadh an doiciméid. D'áitigh sí go raibh na doiciméid ríthábhachtach dá cinneadh maidir le hiarraidh na Spáinne ar chómhaoiniú AE do thionscadal Granadilla. Is é a thuairim go mbainfí an bonn go mór den phróiseas cinnteoireachta sin dá nochtfaí é ag an gcéim luath seo de phróiseas cinnteoireachta an Choimisiúin. Go sonrach, d'áitigh sé go mbeadh an Coimisiún agus a sheirbhísí neamhchosanta ar bhrú seachtrach míchuí, rud a chuirfeadh oibiachtúlacht a n-anailíse i mbaol. Dúirt sé, mar is amhlaidh i gcás aon riaracháin phoiblí eile, go raibh gá ag an gCoimisiún le “*spás machnaimh*” áirithe d'fhonn a áirithiú go mbeadh sé in ann a chúraimí a chur i gcrích, ar mhaithe le leas an phobail, saor ó thionchair sheachtracha míchuí. Ina theannta sin, bhí measúnuithe sna doiciméid i dtrácht ar an bhfaisnéis a sholáthair an Ballstát lena mbaineann agus rinneadh tagairt i gcodanna éagsúla d'inneachar na ndoiciméad nár chomhaontaigh údaráis na Spáinne a eisiúint nuair a chuaigh an Coimisiún i gcomhairle leo.

11. Maidir le doiciméid 10 agus 11, [5] d'agair an Coimisiún an eisceacht a leagtar amach sa dara fhomhír d'Airteagal 4(3) de Rialachán Uimh. 1049/2001, ina sonraítear go ndiúltofar rochtain a fháil ar dhoiciméad ina bhfuil tuairimí le haghaidh úsáide inmheánaí mar chuid de phléití agus de réamhchomhairliúcháin laistigh den institiúid lena mbaineann fiú tar éis an cinneadh a dhéanamh, dá mbainfí an bonn go mór de phróiseas cinnteoireachta na hinstitiúide dá nochtfaí an doiciméad, mura rud é go bhfuil leas sáraitheach poiblí ann i dtaca le nochtadh an doiciméid. Thug an Coimisiún dá aire gur léirigh na doiciméid sin, faoi seach, an plé idir Ard-Stiúrthóireacht an Fhuinnimh agus an Iompair agus ranna eile de chuid an Choimisiúin maidir leis an tuairim atá le glacadh ar bhonn na Treorach maidir le Gnáthóga agus gur athchruthaigh siad seasaimh agus tuairimí Ard-Stiúrthóireachtaí eile an Choimisiúin. Bailíodh na tuairimí sin chun iad a chur faoi bhráid an Choimisinéara atá i gceannas ar an gcás. D'éiligh nós imeachta cinnteoireachta an Choimisiúin go gcoinneofaí, laistigh dá sheirbhísí, meon muiníne agus díospóireachta oscailte, chun cur chuige comhleanúnach a áirithiú sa chás i dtrácht. Rinneadh na tuairimí a bhí sna doiciméid sin a dhréachtú go sonrach le haghaidh úsáid inmheánach. Níor chuir na húdair san áireamh riamh, nuair a dhréachtaigh siad na doiciméid, go bhféadfaí iad a nochtadh don phobal. Dá bhrí sin, dá nochtfaí na tuairimí sin, bheadh drogall ar sheirbhísí an Choimisiúin a dtuairimí a chur in iúl gan bhac, rud a bhainfeadh an deis den Choimisiún a bheith ar an eolas

go hiomlán agus go macánta faoi gach gné den chás agus faoi iarmhairtí na roghanna éagsúla atá ar fáil. Dá bhrí sin, dá gcuirfí na doiciméid sin san fhearann poiblí, dhéanfaí dochar tromchúiseach don phróiseas cinnteoireachta i gcásanna comhchosúla eile, ós rud é go ndéanadh sé difear tromchúiseach do thuairimí a nochtadh go neamhspleách ar an ábhar agus go gcuirfeadh sé cáilíocht agus daingne an chinnidh a dhéanfar amach anseo i mbaol.

12. Ar deireadh, mheas an Coimisiún nach raibh aon leas sáraitheach poiblí i nochtadh. D'admhaigh sí gur minic a bhí suim mhór ag an bpobal i saincheistanna comhshaoil a bheith ar an eolas faoi na fíricí ar ar a mbonn a rinneadh cinneadh. D'admhaigh sí freisin go raibh leas poiblí láidir den sórt sin ann maidir leis an gcás reatha maidir leis an tionscadal cuain, maidir le cur i bhfeidhm na Treorach maidir le Gnáthóga, agus maidir leis an tuairim a ghlac an Coimisiún de bhun na Treorach seo. Mar sin féin, dhiúltaigh sí don argóint go mbeadh leas an phobail i gceist le leas tríú páirtithe chun a mheas ar ghlac an Coimisiún a thuairim ar bhonn faisnéis cheart agus iomlán, rud a thabharfadh údar le neamhaird a thabhairt ar an díobháil a dhéanfaí do chosaint a phróisis chinnteoireachta. Ní bheadh rochtain ar na doiciméid lena mbaineann cinntitheach a mhéid a bhaineann le modhanna agus féidearthachtaí tríú páirtithe leasmhara a gcuid tuairimí ar an ábhar a chur in iúl don Choimisiún. Bhí deis ag an ngearánach a sheasamh agus a thuairimí ar an tionscadal a mhíniú don Choimisiún.

13. Thug an gearánach le fios nach eisceacht absalóideach í an eisceacht i Rialachán 1049/2001 maidir le doiciméid inmheánacha. Ceanglaítear ar an gCoimisiún a léiriú conas a bhainfeadh nochtadh na ndoiciméad lena mbaineann an bonn go mór óna phróiseas cinnteoireachta. Thairis sin, theip ar an gCoimisiún breithniú dáiríre a dhéanamh i dtaobh an sáraíonn leas an phobail i nochtadh a leas i gcosaint a phróisis chinnteoireachta.

14. Dar leis an ngearánach, rialaigh an Chúirt Bhreithiúnais [6] nach féidir leis an institiúid tuairimí ó “chomhlachtaí neamhspleácha” a choinneáil siar leis an argóint nach bhfuil cinneadh críochnaitheach déanta go fóill. Mheas an gearánach freisin gur cheart seasamh Ard-Stiúrthóireachtaí an Choimisiúin a chur in iúl láithreach don EEB. D'áitigh sé, dá nglacfaí le hargóintí an Choimisiúin, nach bhféadfaí aon doiciméad de chuid an Choimisiúin a eisiúint sula ndéanfaí an cinneadh deiridh, ós rud é go bhfuil seirbhísí uile an Choimisiúin mar chuid den Choimisiún. Dúirt an gearánach freisin go raibh sé muiníneach gur thacaigh an breithiúnas a thug an Chúirt Bhreithiúnais le déanaí i gCás C-64/05 P, [7], inar chuir an Chúirt Bhreithiúnais ar neamhní rialú na Cúirte Céadchéime i gCás T-168/02 (ar thug an Coimisiún brath air ina chinneadh lena diúltaíodh rochtain), [8] le hiarraidh EEB ar rochtain.

15. Níor thuig an gearánach conas a d'fhéadfadh an Coimisiún a mhaíomh, ina fhreagra deimhnitheach an 15 Nollaig 2006, nach raibh an anailís maidir leis an Treoir um Ghnáthóga tugtha chun críche go fóill, nuair a rinneadh an cinneadh maidir leis an tionscadal an 6 Samhain 2006.

16. Ina theannta sin, ina fhreagra ar an iarraidh ar rochtain, thug an Coimisiún neamhaird iomlán ar an bhfóras gur dhaingnigh an Comhphobal Eorpach Coinbhinsiún Aarhus maidir le rochtain ar fhaisnéis, rannpháirtíocht i gcinnteoireacht agus rochtain ar cheartas i gcúrsaí comhshaoil. Ós rud é go bhfuil Coinbhinsiún Aarhus ina cheangal ar na Ballstáit agus ar

institiúidí an Aontais, tá forlámhas aige ar dhlí tánaisteach an Aontais. I gcodarsnacht le hAirteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001, ní thugann Coinbhinsiún Aarhus an ceart do Bhallstát agóid iomlán a dhéanamh i gcoinne rochtain ar dhoiciméid.

17. Áitíonn an gearánach freisin, maidir le doiciméid tríú páirtí, fiú má cheadaíonn Airteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001 do Bhallstát a iarraidh nach nochtfar doiciméad, nach dtugtar crosadh do na Ballstáit. Is faoin gCoimisiún atá sé a mheastóireacht neamhspleách féin a dhéanamh i dtaobh an bhfuil feidhm ag aon cheann de na heisceachtaí i Rialachán 1049/2001. Ina theannta sin, i dtuairim an ghearánaigh, ní raibh an Coimisiún in ann glacadh le freasúra na Spáinne maidir le rochtain phoiblí ar na doiciméid a iarradh gan na leasanna éagsúla a chur i gcomparáid lena chéile. Faoi Choinbhinsiún Aarhus agus Treoir 2003/4, bheadh sé d'oibleagáid ar an Spáinn rochtain a thabhairt ar dhoiciméid amhail an measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol, staidéir, scrúdú ar chalafoirt mhalartacha et cetera, dá n-iarrfadh EEB rochtain dhíreach ar údarais na Spáinne. Dá réir sin, i dtuairim an ghearánaigh, ní féidir é a bheith ceart léirmhíniú a dhéanamh ar Rialachán 1049/2001 mar go dtugtar an ceart don Spáinn rochtain phoiblí a chrosadh ar aon doiciméad a chuir an Spáinn faoi bhráid an Choimisiúin.

Réamh-mheasúnú an Ombudsman as ar tháinig togra réitigh chairdiúil

18. Thug an tOmbudsman faoi deara go mbunaítear le Rialachán 1049/2001 prionsabal na rochtana poiblí ar gach doiciméad atá i seilbh an Choimisiúin Eorpaigh, na Comhairle nó na Parlaiminte, ach amháin más féidir leis an institiúid a gcuirtear iarratas ar rochtain faoina bráid a thaispeáint go bhfuil feidhm ag ceann de na heisceachtaí atá leagtha amach in Airteagal 4(1) go (3) den Rialachán maidir leis an iarratas ar rochtain phoiblí. Cumhdaíonn raon feidhme Rialachán 1049/2001 doiciméid atá i seilbh na n-institiúidí sin fiú más de thionscnamh tríú páirtithe na doiciméid, lena n-áirítear ó Bhallstát.

19. Maidir le doiciméid tríú páirtí, thug an tOmbudsman dá aire go bhforáiltear le hAirteagal 4(4) de Rialachán 1049/2001 go rachaidh an institiúid i gcomhairle leis an tríú páirtí d'fhonn a mheas an bhfuil eisceacht i mír 4(1) nó i mír 4(2) infheidhme, mura rud é gur léir go nochtfar nó nach nochtfar an doiciméad.

20. Thug sé dá aire freisin go bhforáiltear le hAirteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001 go bhféadfaidh Ballstát iarraidh ar an institiúid gan doiciméad de thionscnamh an Bhallstáit sin a nochtadh gan comhaontú a fháil uaidh roimh ré.

Doiciméid de thionscnamh na Spáinne

21. Maidir leis an iarraidh ar dhoiciméid de thionscnamh na Spáinne, thug an tOmbudsman faoi deara gur chuir an Spáinn in iúl don Choimisiún nach mian léi go dtabharfadh an Coimisiún rochtain ar dhoiciméid atá ina sheilbh agus a tháinig ón Spáinn. Sa chomhthéacs sin, bhí an Coimisiún ag brath ar rialú na Cúirte Céadchéime i gCás T-168/02 [9] rochtain ar dhoiciméid de

thionscnamh na Spáinne a dhiúltú. Sa chás sin, shonraigh an Chúirt Chéadchéime gurb ionann iarraidh arna déanamh ag Ballstát faoi Airteagal 4(5) de Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 agus treoir don institiúid gan an doiciméad atá i gceist a nochtadh. Thug an tOmbudsman faoi deara, áfach, go ndearna Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, i gCás C-64/05 P, [10], rialú na Cúirte Céadchéime i gCás T-168/02 a shárú go páirteach. Chinn an Chúirt Bhreithiúnais go bhfuil saincheart Ballstáit, faoi Airteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001, a iarraidh nach nochtfar doiciméad, teorannaithe ag na heisceachtaí substainteacha a leagtar amach in Airteagal 4(1) go (3) de Rialachán 1049/2001. Ní thugtar ach cumhacht don Bhallstát, i ndáil leis sin, páirt a ghlacadh i gcinneadh an Chomhphobail maidir le rochtain. Ar an gcaoi sin, ní ceart lánroghnach crosta maidir le rochtain é “ *comhaontú roimh ré* ” an Bhallstáit dá dtagraítear in Airteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001, ach cineál aontaithe trína ndeimhníonn an Ballstát nach bhfuil feidhm ag aon cheann de na heisceachtaí atá leagtha amach in Airteagal 4(1) go (3). [11] Thug an tOmbudsman faoi deara nach ndéanann idirghabháil an Bhallstáit difear do chineál Comhphobail an chinnidh maidir le rochtain. [12]

22. Thug an tOmbudsman dá aire, nuair a dhéantar iarratas chuig institiúid ar rochtain ar dhoiciméad a thionscnaíonn ó Bhallstát, go bhfuil sé d’oibleagáid ar an institiúid agus ar an mBallstát lena mbaineann comhoibriú ar bhealach a chuirfidh na rialacha ábhartha faoi Rialachán 1049/2001 i bhfeidhm go héifeachtach. Go háirithe, tá sé d’oibleagáid orthu tús a chur, gan mhoill, le *fíor-idirphlé* maidir le cur i bhfeidhm féideartha na heisceachta a leagtar síos in Airteagal 4(1) go (3) de Rialachán 1049/2001, agus aird á tabhairt ag an am céanna ar an ngá atá ann na teorainneacha ama do chinneadh dá bhforáiltear in Airteagal 7 agus in Airteagal 8 den Rialachán a urramú.

23. Thug an tOmbudsman dá aire, más rud é, tar éis *fíor-idirphlé* den sórt sin, go gcuireann an Ballstát lena mbaineann in aghaidh nochtadh an doiciméid atá i gceist, go bhfuil sé d’oibleagáid air cúiseanna leis an agóid sin a lua maidir leis na heisceachtaí a leagtar síos in Airteagal 4(1) go (3) de Rialachán 1049/2001. [14]

24. Thug an tOmbudsman dá haire nach féidir leis an institiúid glacadh le hagóid ó Bhallstát i gcoinne doiciméad de thionscnamh an Stáit sin a nochtadh más rud é: (i) nach bhfuil an agóid réasúnaithe; agus (ii) nach gcuirtear na cúiseanna chun cinn i dtéarmaí na n-eisceachtaí a liostaítear in Airteagal 4(1) go (3) de Rialachán 1049/2001. Más rud é, in ainneoin iarraidh shainráite ón institiúid chuig an mBallstát chuige sin, go mainníonn an Ballstát fós na cúiseanna sin a thabhairt don institiúid, ní mór don institiúid, i gcás ina measfaidh sí nach bhfuil feidhm ag aon cheann de na heisceachtaí sin, rochtain a thabhairt ar an doiciméad a iarradh. [15]

25. I gcás ina dtugann an Ballstát diúltú réasúnaithe rochtain a cheadú ar an doiciméad atá i gceist, thug an tOmbudsman dá aire go bhfuil sé d’oibleagáid ar an institiúid, dá bhrí sin, an iarraidh ar rochtain a dhiúltú.

26. Ar bhonn Airteagal 7 agus Airteagal 8 de Rialachán 1049/2001, thug an tOmbudsman faoi deara go bhfuil sé d’oibleagáid ar an institiúid féin cúiseanna a thabhairt le cinneadh iarratas ar rochtain ar dhoiciméad a dhiúltú. Tugtar le tuiscint leis an oibleagáid sin nach mór don institiúid, ina cinneadh, ní hamháin taifead a dhéanamh ar an bhfíric go bhfuil agóid déanta ag an

mBallstát lena mbaineann in aghaidh nochtadh an doiciméid a iarradh, ach ní mór di freisin na cúiseanna ar a bhfuil an Ballstát sin ag brath a leagan amach chun a léiriú go bhfuil feidhm ag ceann de na heisceachtaí ar an gceart rochtana in Airteagal 4(1) go (3) den Rialachán. [17]

27. I bhfianaise a bhfuil thuas, mheas an tOmbudsman nach raibh údar a thuilleadh le diúltú an Choimisiúin rochtain a thabhairt ós rud é go raibh sé ag brath ar agóid údarais na Spáinne i gcoinne nochtadh na ndoiciméad, gan tagairt a dhéanamh do chur i bhfeidhm aon cheann de na heisceachtaí a leagtar síos in Airteagal 4(1) go (3) de Rialachán 1049/2001 ná cúiseanna leordhóthanacha a thabhairt leis an diúltú sin.

Doiciméid inmheánacha an Choimisiúin

28. Maidir le diúltú an Choimisiúin rochtain a thabhairt ar a dhoiciméid inmheánacha, ní fhéadfadh an tOmbudsman glacadh le hargóintí an Choimisiúin chun tacú lena spleáchas ar eisceacht Airteagal 4(3), an chéad fhomhír nó an dara fhomhír, de Rialachán 1049/2001 (maidir leis an ngá atá le “ *spás chun smaoineamh* ” nó díospóireachtaí inmheánacha saor in aisce). Chuir an tOmbudsman i dtábhacht cheana féin gurb é an toradh a bheadh ar sheasamh le hargóintí den sórt sin ná go bhféadfadh an institiúid, go ginearálta, nochtadh *aon doiciméid a tarraingíodh suas le haghaidh úsáid inmheánach* a dhiúltú, ar an bhforas go ndéanadh nochtadh dochar dá leas plé agus plé inmheánach “ *saor in aisce* ” a bheith aici. [18] Ní fhéadfaí an cur chuige leathan sin a réiteach go soiléir le prionsabal léirmhíniú agus cur i bhfeidhm docht na n-eisceachtaí a leagtar síos in Airteagal 4 den Rialachán. [19] Ina theannta sin, cuireadh léirmhíniú agus cur i bhfeidhm dian den sórt sin i bhfeidhm ar an eisceacht dá bhforáiltear in Airteagal 4(3), [20] Go deimhin, b'ionann formhuiniú chur chuige an Choimisiúin agus ceadúnas leathan do neamhnochtadh na ndoiciméad sin go léir, gan aird shoiléir a thabhairt ar rún reachtóir an Chomhphobail a ghlac Rialachán 1049/2001. Dá bhrí sin, ní dhealraíonn sé go raibh forais leordhóthanacha tugtha ag an gCoimisiún chun na heisceachtaí atá in Airteagal 4(3) de Rialachán 1049/2001 a chur i bhfeidhm.

29. Thug an tOmbudsman faoi deara freisin, mar a léirigh an Coimisiún, i gcásanna ar nós an lae inniu, go bhfuil leas láidir poiblí i dtrédhearcacht maidir leis na gnéithe ar ar a mbonn a dhéanann sé a mheasúnú. Fiú faoi théarmaí Airteagal 6(4) den Treoir maidir le Gnáthóga, [21] bhí ar an gCoimisiún tuairim a thabhairt i dtaobh, i bhfianaise thionchar diúltach an tionscadail ar speicis tosaíochta agus/nó ar chineál gnáthóige nádúrtha tosaíochta, an raibh “géarchúiseanna *leasa phoiblí sháraithigh*” ann a thug údar lena chur chun feidhme. Dá bhrí sin, i gcás den sórt sin, is chun leas an phobail é, in aon chás, nochtadh a dhéanamh i bhfabhar na trédhearcachta. Gan beann ar na barúlacha a tugadh i mír 28 den bhreithiúnas seo, ba chosúil nár éirigh leis an gCoimisiún an leas sin a chothromú i gceart.

30. I bhfianaise an mhéid thuas, rinne an tOmbudsman an moladh maidir le réiteach cairdiúil go bhféadfadh an Coimisiún athmhachnamh a dhéanamh ar a dhiúltú rochtain a dheonú. A mhéid a bhain an diúltú sin le doiciméid a tháinig ó údarais na Spáinne, nó ó dhoiciméid de chuid an Choimisiúin a thagraíonn d'ábhar na ndoiciméad sin a tháinig ó Bhallstát, bhí an t-athbhreithniú sin bunaithe ar chomhairliúchán le húdarais inniúla na Spáinne, faoi théarmaí bhreithiúnas na

Cúirte Breithiúnais i gCás C-64/05 P.

Na hargóintí a cuireadh faoi bhráid an Ombudsman tar éis a thogra maidir le réiteach cairdiúil

31. Mheas an Coimisiún go raibh a chinneadh i ndáil le hiarratas daingniúcháin EEB ceart go dlíthiúil tráth a rinneadh é. Ghlac sí, áfach, le moladh an Ombudsman athmhachnamh a dhéanamh, ar bhonn bhreithiúnas na Cúirte Breithiúnais i gCás C-64/05 P, ar dhiúltú rochtain a thabhairt ar dhoiciméid de thionscnamh an Bhallstáit (doiciméid 12-14). Dá bhrí sin, chuaigh an Coimisiún i gcomhairle arís le húdaráis na Spáinne. Chuir údaráis na Spáinne an Coimisiún ar an eolas faoi imeachtaí cúirte leanúnacha in *Tribunal Superior de Justicia de Canarias*. De réir údaráis na Spáinne, bhainfeadh nochtadh na ndoiciméad an bonn de chosaint na n-imeachtaí cúirte sin. Dá bhrí sin, tháinig an iarraidh ar rochtain faoin eisceacht dá bhforáiltear sa dara fleasc d'Airteagal 4(2) de Rialachán 1049/2001, eadhon, an eisceacht go mbainfeadh nochtadh an bonn de chosaint imeachtaí cúirte agus comhairle dlí. Ós rud é gur chuir údaráis na Spáinne i gcoinne an noichta agus gur sholáthair siad cúiseanna a cuireadh chun cinn i dtéarmaí na n-eisceachtaí i Rialachán 1049/2001, bhí an Coimisiún den tuairim nach raibh aon rogha aige. Dá bhrí sin, dhiúltaigh sí na doiciméid a nochtadh uair amháin eile. [22]

32. D'aontaigh an Coimisiún freisin athmhachnamh a dhéanamh ar a dhiúltú rochtain a thabhairt ar dhoiciméid 6, 8 agus 9, ós rud é gur glacadh an cinneadh maidir le cómhaoiniú Chalaft Granadilla faoin gcéad chlárthréimhse eile de na Cistí Struchtúracha (tréimhse 2007-2013). Rinneadh na doiciméid sin, ar deonaíodh rochtain pháirteach orthu cheana, a mhalartú idir seirbhísí an Choimisiúin i gcomhthéacs tuairim an Choimisiúin a dhréachtú i ndáil le comhlíontacht thionscadal chalaft Granadilla leis an Treoir maidir le Gnáthóga. Chomh maith leis sin, sheirbheáil na doiciméid ar an gCoimisiún le linn na caibidlíochta le húdaráis na Spáinne maidir le maoiniú thionscadal chalaft Granadilla trí na Cistí Struchtúracha. Sna doiciméid atá i gceist tá measúnuithe agus anailís ar na hargóintí a chuir údaráis na mBallstát i láthair, chomh maith le tuairimí agus breithnithe a bhí le cur san áireamh i gcinntí an Choimisiúin. Mheas an Coimisiún dá nochtfaí doiciméid ullmhúcháin inmheánacha den sórt sin, go gciallódh sé go gcuirfeadh údair an chineáil sin nótaí, amach anseo, an riosca noichta san áireamh. Chuirfeadh cás den sórt sin teorainn lena dtoilteanas aon tuairimí criticiúla nó conspóideacha a chur chun cinn. Mar thoradh air sin, ní bhainfeadh an Coimisiún tairbhe a thuilleadh as tuairimí iomlána a ghníomhairí agus a chuid oifigeach, tuairimí a cuireadh in iúl go macánta, agus cheilfí cineál cuiditheach cáinte inmheánaigh air, ós rud é go bhfuil sé saor ó gach srian agus brú seachtrach. D'áitigh an Coimisiún gur léir go mbainfeadh sé an bonn de phróiseas cinnteoireachta an Choimisiúin. Ina theannta sin, dá nochtfaí doiciméid 6, 8 agus 9, bheadh baol ann ní hamháin go bhféadfaí tuairimí criticiúla oifigigh an Choimisiúin a phoiblíú, ach freisin go bhféadfaí na tuairimí sin a chur i gcomparáid leis na cinntí deiridh a ghlac an Coimisiún. Dá ndéanfaí é sin, dhéanfaí plé inmheánach na hinstiúide a nochtadh. Go mbeadh baol ann go mbainfí an bonn go mór de shaoirse chinnteoireachta an Choimisiúin, a ghlacann a chinntí ar bhonn phrionsabal na coláisteachta agus a gcaithfidh a chomhaltaí, chun leas ginearálta an Chomhphobail, a bheith go hiomlán neamhspleách i gcomhlíonadh a ndualgas.

33. Ina theannta sin, a mhéid a bhraitheann doiciméid 6, 8 agus 9 ar an doiciméadacht a chuireann údarais na Spáinne ar fáil, d'áitigh an Coimisiún go mbeadh sé beagnach dodhéanta na codanna ina bhfuil tuairimí sheirbhísí an Choimisiúin a nochtadh gan an fhaisnéis a thagann ón mBallstát a nochtadh.

34. Maidir le leas sáraitheach poiblí a bheith ann i nochtadh, chuir an Coimisiún in iúl gurb é cuspóir phrionsabal na hoscailteachta “cur ar *chumas na saoránach páirt níos mó a ghlacadh sa phróiseas cinnteoireachta*”. [24] Dar leis an gCoimisiún, ghlac EEB agus an pobal i gcoitinne páirt ghníomhach sa phlé maidir le tógáil Chalafort Granadilla agus chuir siad a dtuairimí in iúl sa chomhthéacs sin. Is ar éigean a bheadh tionchar ag nochtadh dhoiciméid 6, 8 agus 9 ar a gcumas a seasamh a chur chun cinn. Ag an am céanna, bhainfeadh nochtadh dhoiciméid 6, 8 agus 9 an bonn go mór de phróiseas cinnteoireachta an Choimisiúin. Dá bhrí sin, mheas an Coimisiún gur chuir Airteagal 4(3), an dara fomhír, de Rialachán 1049/2001 cosc ar nochtadh breise doiciméad 6, 8 agus 9.

35. Maidir le doiciméid 10 agus 11, níor mheas an Coimisiún gur tháinig aon imthosca nua chun cinn a d'éileodh athmheasúnú a dhéanamh ar a chinneadh. Murab ionann agus an méid a mhol an tOmbudsman ina thogra le haghaidh réiteach cairdiúil, rinne an Coimisiún tástáil nithiúil díobhála agus rinne sé cothromaíocht idir an leas cosanta i gcoinne leas an phobail sa nochtadh.

36. Ar bhonn a bhfuil thuas, mheas an Coimisiún nach bhféadfadh sé níos mó rochtana a thabhairt ná mar a deonaíodh cheana ina fhreagraí an 15 Nollaig 2006 agus an 10 Aibreán 2007.

37. Bhí an gearánach den tuairim, mar fhreagra ar thuairim an Choimisiúin, go raibh léirmhíniú earráideach déanta ag an gCoimisiún, maidir le doiciméid 12-14, bunaithe ar bhreithiúnas na Cúirte Breithiúnais i gCás C-64/05 P. Luaitear sa bhreithiúnas sin “ *nach féidir léirmhíniú a dhéanamh ar Airteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001 mar cheart crosta ginearálta agus neamhchoinníollach a thabhairt don Bhallstát, ionas go bhféadfadh sé, ar bhealach lánroghnach, cur i gcoinne nochtadh doiciméad a thagann as agus atá i seilbh institiúide, rud a d'fhágfadh nach mbeadh rochtain ar dhoiciméid den sórt sin faoi rialú fhorálacha an Rialacháin sin a thuilleadh agus nach mbeadh sé ag brath ach ar fhoráil an dlí náisiúnta*”. Ina theannta sin, de réir na Cúirte Breithiúnais, “is cosúil le comhaontú roimh ré ón mBallstát dá dtagraítear in Airteagal 4(5) nach ceart lánroghnach é crosadh ach cineál aontaithe lena ndeimhnítear nach bhfuil aon cheann de na forais eisceachta faoi Airteagal 4(1) go (3) ann.” [25] Thairis sin, dúirt sé nach féidir leis an bhfíric go mbaineann doiciméad le leas atá faoi chosaint ag eisceacht a bheith ina údar leis an eisceacht sin a chur i bhfeidhm; ní mór an riosca go mbainfí an bonn de leas faoi chosaint a bheith measartha intuartha agus ní mór é a bheith hipitéiseach amháin”. [26]

38. Bhí an gearánach den tuairim nach raibh riosca réasúnta intuartha ann. Go deimhin, níor mheas an gearánach go bhféadfadh nochtadh doiciméad 12-14, fiú go hipitéiseach, dochar a dhéanamh do na himeachtaí cúirte atá i gceist. A mhalairt ar fad, chuideodh an fhaisnéis atá sna doiciméid sin leis an *Tribunal Superior de Justicia de Canarias* an cinneadh ceart a

dhéanamh.

39. Maidir leis na doiciméid eile a tharraing seirbhísí an Choimisiúin suas, mheas an gearánach nach ndearna an Coimisiún ach codanna de bhreithiúnas na Cúirte Céadchéime a lua i gCás T-403/05 [27] gan míniú a thabhairt ar an gcaoi a bhfuil feidhm ag na coinníollacha sin maidir leis na doiciméid sa chás seo. Bhí an gearánach den tuairim go ndearna an Coimisiún iarracht teagasc a chur i bhfeidhm maidir le dlí na hiomaíochta, agus go háirithe maidir le rialú cumaisc, maidir leis an gcás seo a bhaineann le saincheist chomhshaoil. Thug an gearánach le fios, i gcúrsaí comhshaoil, go bhfuil leas an phobail an-ard agus gur cheart prionsabal na rochtana ar fhaisnéis a chur i bhfeidhm ar an “ *bealach is leithne agus is láidre* ”.

Measúnú an Ombudsman tar éis a thogra maidir le réiteach cairdiúil

Doiciméid de thionscnamh na Spáinne

40. Ar dtús, d'fháiltigh an tOmbudsman roimh an bhfíric go raibh céimeanna glactha ag an gCoimisiún chun athmhachnamh a dhéanamh ar an iarratas ar rochtain ar dhoiciméid 12, 13 agus 14 ar bhonn bhreithiúnas na Cúirte Breithiúnais i gCás C-64/05 P. [28] Ní raibh an tOmbudsman cinnte, áfach, gur chuir an Coimisiún i bhfeidhm i gceart léirmhíniú na Cúirte Breithiúnais ar Airteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001, mar atá leagtha amach i gCás C-64/05 P.

41. Chuir an Chúirt Bhreithiúnais i bhfios go láidir, ina breithiúnas i gCás C-64/05 P, nach bhfuil sé d'aidhm ag Airteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001 deighilt a bhunú idir dhá chumhacht, cumhachtaí náisiúnta amháin agus cumhachtaí eile an Chomhphobail, a bhfuil cuspóirí éagsúla acu. Le hAirteagal 4(5) tugtar de chumhacht don Bhallstát páirt a ghlacadh sa chinneadh ón gComhphobal. Mar sin féin, is é an t-aon chuspóir atá leis an nós imeachta cinnteoireachta faoi Airteagal 4(5) a chinneadh ar cheart rochtain ar dhoiciméad a dhiúltú faoi cheann de na heisceachtaí substainteacha atá leagtha amach in Airteagal 4(1) go 4(3). [29] I dtuairim an Ombudsman, níor cheart cuspóir an nós imeachta cinnteoireachta a athrú toisc go bhfuil Ballstát páirteach sa nós imeachta cinnteoireachta seo trí Airteagal 4(5). Dá bhrí sin, ós rud é go bhfuil Ballstát páirteach sa nós imeachta cinnteoireachta sin trí Airteagal 4(5), níor cheart go n-athródh sé sin cáilíocht an chinnidh a dhéanfar faoi dheireadh maidir le rochtain phoiblí faoi Rialachán 1049/2001. Mar achoimre, níor cheart go mbeadh an t-údar a thug an institiúid a bhfuil doiciméad ina sheilbh aici d'fhonn a léiriú go bhfuil feidhm ag eisceacht faoi Airteagal 4(1) go (3) chomh fairsing nó chomh cinntitheach céanna nuair is doiciméad de thionscnamh Ballstáit é an doiciméad i dtrácht agus nuair a d'iarr an Ballstát go ndiúltófaí rochtain phoiblí ar an doiciméad. Tacaíonn an rialú ón gCúirt Bhreithiúnais leis sin go bhfuil sé d'oibleagáid ar an mBallstát, i gcomhréir le dualgas an chomhair dhílis, gníomhú agus comhoibriú sa chaoi go gcuirfear Rialachán 1049/2001, agus, go sonrach, Airteagal 4(1) go (3), i bhfeidhm go héifeachtach . [30]

42. Chuir an Chúirt Bhreithiúnais i dtreis freisin nach ndéanann idirghabháil Ballstáit i gcomhthéacs iarrata ar rochtain ar dhoiciméid difear do chineál Comhphobail an chinnidh a ghlacann an institiúid ina dhiaidh sin [31]. Ní dhéanann idirghabháil Ballstáit difear ach an oiread d'oibleagáid na hinstitiúide cúiseanna a thabhairt dá chinneadh rochtain a dhiúltú. [32] Lean sé, i dtuairim an Ombudsman, go bhfanann freagracht na hinstitiúide a dhiúltaíonn rochtain phoiblí ar dhoiciméad atá ina seilbh aici cúiseanna lena cinneadh a sholáthar mar an gcéanna is cuma ar bhunaigh an institiúid a cinneadh ar iarratas de bhun Airteagal 4(5) nó an bhfuil cinneadh na hinstitiúide bunaithe ar a hanailís féin amháin. Tuigtear an méid sin freisin ón ráiteas ón gCúirt Bhreithiúnais: *“ní hamháin nach mór don institiúid, ina cinneadh, a thaifeadadh go bhfuil agóid déanta ag an mBallstát lena mbaineann i gcoinne nochtadh an doiciméid a iarradh, ach ní mór di freisin na cúiseanna ar a bhfuil an Ballstát sin ag brath a leagan amach **chun a thaispeáint** [33] go bhfuil feidhm ag ceann de na heisceachtaí ón gceart rochtana in Airteagal 4(1) go (3) den Rialachán.*

43. Lean sé ó mhíreanna 41-42 den bhreithiúnas seo go raibh oibleagáid ar an institiúid a dhiúltaíonn rochtain ar dhoiciméad a thionscnaíonn ó Bhallstát a *fhíorú go gcomhlíonann na cúiseanna le hAirteagal 4(1) go (3) a chur i bhfeidhm, ar cúiseanna iad a chuir an Ballstát sin ar aghaidh agus a d'úsáid an institiúid chun cúis a thabhairt lena cinneadh, an caighdeán is gá*. Tacaíodh leis sin freisin gur luaigh an Chúirt go gceanglaítear le hAirteagal 4(5) ar an institiúid a thagraíonn do chúiseanna Ballstáit agus rochtain á diúltú aici ar dhoiciméad, a áirithiú freisin *gurb ann do na cúiseanna sin*. [35]

44. Maidir le caighdeán na gcúiseanna is gá chun Airteagal 4(1) go (3) a chur i bhfeidhm, foráiltear leis an mbreithiúnas i gCás C-64/05 P gur cheart go ligfeadh na cúiseanna sin don duine a d'iarr go dtuigfeadh an duine a d'iarr an doiciméad bunús agus forais an diúltaithe dá iarratas agus don chúirt inniúil, más gá, a cumhacht athbhreithnithe a fheidhmiú. [36] Tugann an tOmbudsman dá haire go bhfuil mionsonraí an scrúdaithe atá le déanamh ag an institiúid leagtha amach cheana féin i gcásdlí Chúirteanna an Aontais Eorpaigh (agus ar an gcaoi sin na cúiseanna atá le soláthar) i ndáil leis sin. Maidir leis an eisceacht ar rochtain ar dhoiciméid a bhaineann le himeachtaí cúirte, measann an tOmbudsman gurb iomchuí an scrúdú trí chéim atá leagtha amach ag an gCúirt Bhreithiúnais a chur i bhfeidhm maidir le comhairle dlí. Ba cheart an scrúdú a dhéanamh i dtrí chéim. Ar an gcéad dul síos, ní mór don institiúid a dheimhniú di féin go mbaineann an doiciméad a iarrtar uirthi a nochtadh go deimhin le himeachtaí cúirte agus, má bhaineann, cinntíodh sí cé na codanna de na doiciméid lena mbaineann. Ar an dara dul síos, ní mór don institiúid scrúdú a dhéanamh féachaint an *ndéanfadh nochtadh na gcodanna sin den doiciméad atá i gceist a aithníodh mar chodanna a bhaineann le himeachtaí cúirte “an bonn a bhaint de chosaint”* na n-imeachtaí sin. Ní mór an riosca go mbainfí an bonn den leas sin a bheith measartha intuartha agus ní mór é a bheith hipitéiseach amháin. Ar an tríú dul síos, má mheasann an institiúid go ndéanfaí dochar do chosaint imeachtaí cúirte dá nochtfaí an doiciméad, tá sé de dhualgas uirthi a fháil amach an ann d'aon leas sáraitheach poiblí a bheadh mar bhonn cirt lena nochtadh. [37]

45. Sa chás seo, d'áitigh údaráis na Spáinne go mbainfí an bonn de chosaint imeachtaí cúirte atá ar siúl dá nochtfaí doiciméid 12-14. Thug an tOmbudsman faoi deara, áfach, gur cosúil nár chuir údaráis na Spáinne cúiseanna ar fáil, a mhéid a bhí leordhóthanach chun na caighdeáin

arna mbunú ag an gCúirt Bhreithiúnais a chomhlíonadh (mar a achoimríodh thuas i mír 44), chun a thaispeáint go raibh feidhm iarbhrí ag an eisceacht a leagtar amach sa dara fleasc d'Airteagal 4(2). Maidir leis an gCoimisiún, níor chomhlíon sé a oibleagáidí faoi Airteagal 4(5) trína fhíorú, trí fhíor-idirphlé [38] le húdaráis na Spáinne, go raibh cúiseanna leordhóthanacha ann chun an dara fleasc d'Airteagal 4(2) a chur i bhfeidhm. Dá réir sin, dhiúltaigh an Coimisiún rochtain ar na doiciméid atá i gceist go héagórach. Ba chás drochriaracháin é sin.

Doiciméid inmheánacha 6, 8 agus 9 ón gCoimisiún

46. Ar dtús, d'fháiltigh an tOmbudsman roimh an bhfíoras go ndearna an Coimisiún athmhachnamh freisin ar a dhiúltú rochtain a chur ar fáil ar dhoiciméid 6, 8 agus 9. Mheabhraigh sé freisin go raibh diúltú an Choimisiúin rochtain a thabhairt ar dhoiciméid 6, 8 agus 9 bunaithe i dtosach ar Airteagal 4(3), an chéad fhomhír (cé go raibh a dhiúltú rochtain a thabhairt ar dhoiciméid 10 agus 11 bunaithe ar Airteagal 4(3), an dara fhomhír). Tar éis dó a chur san áireamh gur glacadh an cinneadh maidir le cómhaoiniú Chalafort Granadilla faoi chlárthréimhse 2007-2013 na gCistí Struchtúracha, dhiúltaigh an Coimisiún ansin rochtain a fháil ar na doiciméid inmheánacha uile lena mbaineann — Doiciméid 6, 8, 9, 10 agus 11 — ar bhonn Airteagal 4(3), an dara fhomhír. [39] Bhunaigh an Coimisiún a anailís ar léirmhíniú ar rialú na Cúirte Céadchéime i gCás T-403/05 (dá ngairtear an *cás* MyTravel anseo feasta). [40] Níor aimsigh an tOmbudsman léirmhíniú an Choimisiúin ar na cúiseanna seo a leanas.

47. Mheabhraigh an tOmbudsman ar dtús go bhfuil sé i gceist le hAirteagal 4(3) próiseas cinnteoireachta inmheánach na n-institiúidí a chosaint. D'úsáid an Coimisiún an téarma “an *spás chun smaoineamh*” chun cur síos a dhéanamh ar an leas cosanta. In imthosca áirithe, d'fhéadfaí cumas cinnteoireachta na h-institiúide a chur i mbaol má tháinig doiciméid atá le húsáid láithreach agus go díreach ag an institiúid chun cinneadh a ghlacadh amach anseo san fhearann poiblí *sula* ndéanfar an cinneadh sin. D'fhéadfadh teagmhas den sórt sin teacht chun cinn toisc go bhféadfadh sé go gcuirfí brú seachtrach míchuí ar an institiúid agus/nó ar a seirbhísí mar thoradh ar an nochtadh róluath sin doiciméad (Airteagal 4(3), an chéad fhomhír). [41] Féadfar cumas cinnteoireachta institiúide a chur i mbaol freisin má dhéantar doiciméid inmheánacha a phoiblíú *tar éis* cinneadh a dhéanamh (Airteagal 4(3), an dara fhomhír). Mar sin féin, laghdaítear go mór an baol go gcuirfear cumas cinnteoireachta institiúide i mbaol a luaithe a dhéanfar cinneadh. Sna himthosca sin, níl ach baol teoranta ann go gcuirfear brú seachtrach míchuí i bhfeidhm go héifeachtach ar an institiúid nó ar a seirbhísí mar thoradh ar nochtadh poiblí na ndoiciméad. Tá an tuairim sin deimhnithe ag *cás* MyTravel, *cás* nach mór a thuiscint, dar leis an Ombudsman, mar ní a thugann le tuiscint go bhfuil cosaint an chumais cinnteoireachta tar éis an cinneadh a dhéanamh teoranta do chásanna áirithe ar leith.

48. Ba é an chéad chás ar leith a cuireadh san áireamh sa chás MyTravel ná gur doiciméid an-eisceachtúla iad na doiciméid ar iarradh rochtain orthu. Ba é a bhí sna doiciméid tuarascálacha a dhréachtaigh meitheal *ad hoc* a bhunaigh an Coimisiún i ndiaidh an bhreithiúnais bhunúsach ón gCúirt Céadchéime i gCás T-342/99 (dá ngairtear *cás* na nAerrianta /an *Chéad Rogha* anseo feasta). [42] Ba é sainordú na meithle *ad hoc* anailís a dhéanamh ar na céimeanna éagsúla sna nósanna imeachta riaracháin agus breithiúnacha i

gcás na nAerrianta /an Chéad Rogha agus conclúidí iomchuí a mholadh. I gcomhréir lena sainordú, bhí ar an meitheal scrúdú a dhéanamh ar roinnt ceisteanna a tháinig chun cinn maidir le *cás Airtours /Céad Rogha* agus aon phointí easaontais a d'fhéadfadh a bheith ann le rialú na Cúirte Céadchéime a chur in iúl. Ba iad seo a leanas na ceisteanna:

“(1) An cuí achomharc i gcoinne bhreithiúnas Airtours?

(2) Cad iad na laigí a nochtadh sa bhreithiúnas, go háirithe sa nós imeachta riaracháin as ar tháinig an cinneadh?

(3) Cad iad na conclúidí is féidir a bhaint as an gcás seo i ndáil le nósanna imeachta inmheánacha?

(4) An féidir ceachtanna a fhoghlaim ó aon réimse gníomhaíochta eile d'Ard-Stiúrthóireacht na hIomaíochta?

(5) Cad iad na gnéithe den bheartas substainteach iomaíochta ar tugadh aghaidh orthu sa bhreithiúnas Airtours ar cheart tuilleadh scrúdaithe a dhéanamh orthu sna hathbhreithnithe leanúnacha nó sna hathbhreithnithe a dhéanfar amach anseo?

(6) An bhfuil impleachtaí ar chásanna iomaíochta eile ar feitheamh os comhair na Cúirte?”

Luaigh sainordú na meithle freisin go raibh an tuarascáil le cur faoi bhráid an Chomhalta den Choimisiún atá freagrach as cúrsaí iomaíochta sula ndeachaigh an tréimhse chun achomharc a dhéanamh in éag.

49. Thug an tOmbudsman faoi deara go raibh anailís agus cáineadh ag grúpa oibre de chuid an Choimisiúin sna doiciméid inmheánacha atá i gceist sa *chás MyTravel* maidir le gníomhartha agus beartais an Choimisiúin i gcomhthéacs fheidhmiú shainchumais an Choimisiúin i réimse an rialaithe cumaisc. Go sonrach, rinneadh iarracht sna doiciméid inmheánacha a bhí i gceist earráidí agus laigí a shainaithint i mbeartais agus i nósanna imeachta an Choimisiúin féin i réimse an rialaithe cumasc. Sa *chás MyTravel*, bhí an Chúirt Chéadchéime den tuairim go mbeadh tionchar diúltach ag an ionchas go gcuirfí na féinmhachnaimh sin agus an féinchiníochas sin ar fáil don phobal dá ndéanfaí an próiseas féinmhachnaimh agus féinchiníochais sin, ar iarradh ar mheitheal an Choimisiúin é a dhéanamh, a chur ar fáil don phobal. Chomh maith le tuairimí féinchriticiúla, níor eisiadh an tOmbudsman, i gcomhréir leis an *gcásdlí MyTravel*, go bhféadfadh riosca do chumas cinnteoireachta institiúide teacht chun cinn dá nochtadh an institiúid doiciméid ina raibh tuairimí amhantracha nó conspóideacha.

50. Ba é an dara *cás* ar leith a cuireadh san áireamh sa *chás MyTravel* ná go bhféadfadh Ard-Stiúrthóireacht na hIomaíochta úsáid a bhaint as na doiciméid ar iarradh rochtain orthu le linn scrúdú a dhéanamh ar chásanna cumaisc comhchosúla amach anseo, lena mbaineann an earnáil chéanna gníomhaíochtaí nó na coincheapa eacnamaíocha céanna. [44] Sa chomhthéacs sin, ghlac an Chúirt Chéadchéime leis go raibh riosca réasúnta intuartha ann go mbainfí an bonn go mór de phróiseas cinnteoireachta an Choimisiúin maidir le rialú cumasc i

gcoitinne dá scaoilfí na doiciméid atá i gceist.

51. Bhí an tOmbudsman den tuairim, chun cásdlí MyTravel a chur i bhfeidhm ar na doiciméid atá á mbreithniú sa *chás* seo, go mbeadh sé riachtanach argóintí diongbháilte a chur ar fáil maidir leis an bhfáth a mbaineann na doiciméid seo le cásanna atá ar aon dul leis na cásanna ar leith a tháinig chun cinn sa *chás* MyTravel.

52. Mheas an tOmbudsman freisin gur ghá aird an Choimisiúin a tharraingt ar Chás T-121/05 (dá ngairtear cás *Borax* anseo feasta), [45] a bhain le hiarratas ar rochtain ar thuairimí eolaíocha éagsúla a tarraingíodh suas chun críche reachtaíocht a ullmhú. Sa chás sin, thug an Chúirt Chéadchéime dá haire go mbaineann riosca *áirithe* i gcónaí le gach cás rochtana ar dhoiciméid ina bhfuil tuairimí a bheartaítear a úsáid go himmheánach mar chuid de chomhairliúcháin agus de réamhphlé. Mar a thug an Chúirt Chéadchéime dá haire, mar a thug an Chúirt Chéadchéime dá haire, tá riosca díspreagtha ann i *ngach* cás de rochtain ar dhoiciméid ina bhfuil tuairimí atá beartaithe lena n-úsáid go himmheánach mar chuid de chomhairliúcháin agus de réamhphlé. Mar sin féin, de réir na Cúirte Céadchéime, ní féidir a thuiscint, toisc go bhfuil riosca ann, go mbeidh éifeacht dhíspreagthach ag nochtadh doiciméid maidir lena údar. Léirithuiscint a thabharfadh le tuiscint go gcuirfí Airteagal 4(3), an dara fomhír, de Rialachán 1049/2001 i bhfeidhm go huathoibríoch gach uair a bheadh riosca díspreagtha ann, bheadh sé contrártha go soiléir do chuspóir agus do bhrí an Airteagail sin.

53. Mar sin, níor cheart feidhm a bheith ag an eisceacht atá in Airteagal 4(3), an dara fomhír, ach amháin má léirítear go bhfuil an riosca atá ann de chineál a dhéanadh dochar tromchúiseach do phróiseas cinnteoireachta na hinstitiúide. [46] Tháinig an Chúirt Chéadchéime ar an gconclúid freisin go bhfuil baol ann nach féidir tuairimí a chur in iúl gan bhac ná go macánta bunaithe ar dhearbhuithé amháin, ach nach mór é a bheith réasúnaithe i gceart. [47] Ba léir, dá bhrí sin, nach mór don institiúid ag a bhfuil an doiciméad scrúdú nithiúil a dhéanamh ar ábhar an doiciméid d'fhonn a mheas an leor cineál agus déine an riosca a thagann chun cinn mar thoradh ar nochtadh poiblí an doiciméid chun dochar tromchúiseach a dhéanamh do phróiseas cinnteoireachta na hinstitiúide.

54. Mheas an tOmbudsman, agus anailís den sórt sin á déanamh aici, gur cheart don institiúid a mheabharrú nach ionann tuairimí éagsúla agus tuairimí criticiúla, amhantracha nó conspóideacha. Is gnáthrud ar fad é tuairimí éagsúla a chur in iúl laistigh d'institiúid le linn próiseas cinnteoireachta, agus, go deimhin, is staid é a bhfuiltear ag súil leis. Bhíothas ar an eolas faoin ngnáthstaid sin nuair a leagadh síos sa Chonradh gur cheart cinntí a dhéanamh ar dhóigh chomh hoscailte agus ab fhéidir agus nuair a ceapadh brollach Rialachán 1049/2001 chun a rá go gcuireann oscailteacht ar chumas na saoránach páirt níos dlúithe a ghlacadh sa phróiseas cinnteoireachta agus go ráthaítear leis go bhfuil dlísteacht níos mó ag an riarachán. Ós rud é go léireofaí go raibh tuairimí éagsúla ann le linn an phróisis cinnteoireachta dá nochtfaí doiciméid áirithe, agus go bhféadfaí na tuairimí sin a chur i gcomparáid leis an gcinneadh a glacadh ar deireadh, ní féidir, dá bhrí sin, é sin amháin a úsáid chun a chruthú go mbainfeadh nochtadh poiblí na ndoiciméad sin an bonn go mór de phróiseas cinnteoireachta na hinstitiúide. Os a choinne sin, seachas an bonn a bhaint de cháilíocht agus de shláine phróiseas cinnteoireachta institiúide, ba dhócha go gcuirfeadh nochtadh poiblí doiciméad a

bhféadfadh tuairimí éagsúla a bheith iontu feabhas ar phróiseas cinnteoireachta an Choimisiúin ós rud é gur cheart go n-oibreodh doiciméid chomhairliúcháin idirsheirbhíse den sórt sin a thagann faoi ghrinnscrúdú poiblí mar dhreasacht chun argóintí níos fearr a sholáthar chun tacú leis na seasaimh a glacadh.

55. Ar bhonn a bhfuil thuas, agus tar éis iniúchadh a dhéanamh ar na doiciméid lena mbaineann, rinne an tOmbudsman an anailís seo a leanas ar dhoiciméid 6, 8 agus 9.

Doiciméad 6

56. Chinn an tOmbudsman go raibh fíricí agus argóintí i gcáipéis 6 den chuid is mó maidir le tionscadal calafoirt Granadilla. Ní raibh aon tuairim chriticiúil, chonspóideach ná amhantrach i nDoiciméad 6, rud a d'fhéadfadh teorainn a chur le toilteanas a chuid oifigeach na tuairimí sin a chur chun cinn dá nochtfaí iad. Ina theannta sin, is léir nach raibh an argóint go bhféadfaí doiciméad 6 a úsáid chun scrúdú a dhéanamh ar chásanna comhchosúla a bhaineann leis an earnáil chéanna gníomhaíochtaí, dá bhforáiltear sa *chás* MyTravel, infheidhme, ós rud é gur bhain doiciméad 6 le sraith uathúil fíricí, is é sin, fíricí a bhaineann le tionscadal ar leith (tionscadal Cuain Granadilla) agus a thionchar ar láithreán Natura 2000 ar leith.

Doiciméad 8

57. Chinn an tOmbudsman gur leagadh amach go príomha i gcáipéis 8 na ceistanna a dtabharfar freagra orthu i nDoiciméad 9. Ní raibh aon tuairim chriticiúil, chonspóideach nó amhantrach i nDoiciméad 8, rud a d'fhéadfadh teorainn a chur le toilteanas a chuid oifigeach tuairimí den sórt sin a chur chun cinn amach anseo. Ina theannta sin, is léir nach raibh an argóint go bhféadfaí doiciméad 8 a úsáid chun scrúdú a dhéanamh ar chásanna comhchosúla a bhaineann leis an earnáil chéanna gníomhaíochtaí, dá bhforáiltear sa *chás* MyTravel, infheidhme, ós rud é gur bhain doiciméad 8 le sraith uathúil fíricí, is é sin, fíricí a bhaineann le tionscadal ar leith (tionscadal Cuain Granadilla) agus a thionchar ar láithreán Natura 2000 ar leith.

Doiciméad 9

58. Chinn an tOmbudsman gur leagadh amach go príomha i gcáipéis 9 gnéithe teicniúla de thionscadal chalafoirt Granadilla. Ní raibh aon tuairim chriticiúil, chonspóideach nó amhantrach i nDoiciméad 9, rud a d'fhéadfadh teorainn a chur le toilteanas a chuid oifigeach tuairimí den sórt sin a chur chun cinn amach anseo. Ina theannta sin, is léir nach raibh an argóint go bhféadfaí doiciméad 9 a úsáid chun scrúdú a dhéanamh ar chásanna comhchosúla a bhaineann leis an earnáil chéanna gníomhaíochtaí, dá bhforáiltear sa *chás* MyTravel, infheidhme, ós rud é gur bhain doiciméad 9 le sraith uathúil fíricí, is é sin, fíricí a bhaineann le tionscadal ar leith (tionscadal Cuain Granadilla) agus a thionchar ar láithreán Natura 2000 ar leith.

59. Ar bhonn an mhéid thuas, níor mheas an tOmbudsman go raibh feidhm ag an eisceacht ar rochtain phoiblí atá leagtha amach sa dara fomhír d'Airteagal 4(3) de Rialachán 1049/2001 maidir le doiciméid 6, 8 agus 9. Dá réir sin, chinn an tOmbudsman gur dhiúltaigh an Coimisiún go mícheart rochtain a fháil ar na doiciméid a bhí i gceist, rud a rinne cás drochriaracháin.

60. Maidir le hargóint an Choimisiúin go mbeadh sé dodhéanta go praiticiúil tuairimí sheirbhísí an Choimisiúin a nochtadh gan an fhaisnéis a d'eascair ón mBallstát a nochtadh, thug an tOmbudsman faoi deara nach foras ann féin é doiciméad de chuid an Choimisiúin a thagraíonn d'fhaisnéis a fuarthas ó Bhallstát a bheith ina fhoras eisceachta ar rochtain faoi Rialachán 1049/2001. Ina ionad sin, bheadh ar an gCoimisiún údar sonrach a thabhairt leis an bhfáth nár cheart na doiciméid sin a nochtadh ar bhonn na n-eisceachtaí a leagtar amach in Airteagal 4(1) go 4(3) de Rialachán Uimh. 1049/2001.

61. Ar deireadh, agus d'ainneoin na hanailíse thuas faoi Rialachán 1049/2001, tar éis scrúdú a dhéanamh ar na doiciméid atá i gceist, mheas an tOmbudsman gur dhócha go bhfeabhsódh nochtadh poiblí dhoiciméad 6, 8 agus 9 próiseas cinnteoireachta an Choimisiúin (féach mír 54 thuas).

Doiciméid inmheánacha 10 agus 11 ón gCoimisiún

62. Thug an tOmbudsman faoi deara nár mheas an Coimisiún go raibh aon imthosca nua ann a d'fhág gur ghá athmheasúnú a dhéanamh ar a chinneadh rochtain ar dhoiciméid 10 agus 11 a dhiúltú. Maidir leis seo, chuir an tOmbudsman in iúl, ar an gcéad dul síos, go ndearnadh a thogra le haghaidh réiteach cairdiúil, is é sin gur chóir don Choimisiún athmhachnamh a dhéanamh ar a dhiúltú rochtain a chur ar fáil ar na doiciméid lena mbaineann, bunaithe ar chinneadh nár leor na forais a bhí tugtha ag an gCoimisiún chun na heisceachtaí atá in Airteagal 4(3) a agairt. Dá réir sin, ba cheart athmheasúnú a dhéanamh ar a chinneadh rochtain ar dhoiciméid 10 agus 11 a dhiúltú beag beann ar aon imthosca nua.

63. Tharraing an tOmbudsman aird an Choimisiúin ar chúinse nua, a tháinig chun cinn i ndiaidh fhreagra an Choimisiúin ar an togra um réiteach cairdiúil, maidir le léirmhíniú an dara fomhír d'Airteagal 4(3) de Rialachán 1049/2001. Ba é an imthoisc nua sin breithiúnas na Cúirte Céadchéime i gcás *Borax*. [48]

64. Ag meabhrú dó an anailís thuas ar Airteagal 4(3), an dara fomhír, (míreanna 48-53), agus tar éis iniúchadh a dhéanamh ar na doiciméid lena mbaineann, rinne an tOmbudsman an anailís seo a leanas ar dhoiciméid 10 agus 11.

Doiciméad 10

65. Mheas an tOmbudsman go raibh tuairimí i ndoiciméad 10 a tháinig faoi chuimsiú an cháis MyTravel (eadhon, d'fhéadfaí na tuairimí a cuireadh in iúl a aicmiú mar thuairimí criticiúla, conspóideacha nó amhantracha). D'aontaigh an tOmbudsman go bhféadfadh nochtadh poiblí

tuairimí den sórt sin, fiú tar éis cinneadh a dhéanamh, a bheith ina chúis le cás ina mbeadh drogall ar sheirbhísí an Choimisiúin a leithéid de thuairimí a chur in iúl gan bhac. D'fhéadfadh sé sin an deis a bhaint den Choimisiún a bheith ar an eolas go hiomlán agus go macánta faoi gach gné de chás agus faoi iarmhairtí na roghanna éagsúla atá ar fáil.

66. Maidir le cé acu a bhainfeadh nó nach mbainfeadh nochtadh poiblí dhoiciméad 10 an *bonn go mór* ón bpróiseas cinnteoireachta, chinn an tOmbudsman go raibh cineál agus déine na dtuairimí a cuireadh in iúl chomh mór sin le hargóint an Choimisiúin, go mbainfeadh an nochtadh sin an bonn go mór de thuairimí a nochtadh ar an ábhar agus go gcuirfeadh sé cáilíocht agus daingne an chinnidh a rinneadh faoi dheireadh i mbaol, a mhéid a bhaineann le doiciméad 10.

67. Dá bhrí sin, chinn an tOmbudsman go raibh an Coimisiún i dteideal rochtain ar dhoiciméad 10 a dhiúltú ar bhonn an dara fomhír d'Airteagal 4(3) de Rialachán 1049/2001.

68. Rinne an tOmbudsman scrúdú cúramach ansin féachaint an raibh leas sáraitheach poiblí ann maidir le doiciméad 10 a nochtadh. Is é atá i gceist leis an gcúram cothromaíocht a bhaint amach idir leas an phobail agus nochtadh an damáiste a d'fhéadfadh a bheith déanta do phróiseas cinnteoireachta an Choimisiúin trí nochtadh poiblí an doiciméid. Thug an tOmbudsman faoi deara, cé go bhfuil barúlacha tábhachtacha i ndoiciméad 10, nach gcuireann na tuairimí a nochtar i ndoiciméad 10 gnéithe de chineál substainteach leo nach raibh san fhearann poiblí cheana féin. Dá réir sin, agus i bhfianaise an riosca atá measartha intuartha go mbainfeadh nochtadh dhoiciméad 10 an bonn go mór de phróiseas cinnteoireachta an Choimisiúin, bhí an tOmbudsman den tuairim nach raibh aon leas sáraitheach poiblí ann i ndáil le doiciméad 10 a nochtadh.

Doiciméad 11

69. Chinn an tOmbudsman go raibh conclúidí i ndoiciméad 11 a rinneadh ar bhonn comhairliúchán idirsheirbhíse. Ní raibh aon tuairim chriticiúil, chonspóideach nó amhantrach i ndoiciméad 11, rud a d'fhéadfadh teorainn a chur le toilteanas a chuid oifigeach tuairimí den sórt sin a chur chun cinn amach anseo. Ina theannta sin, is léir nach raibh feidhm ag an argóint go bhféadfaí doiciméad 11 a úsáid chun scrúdú a dhéanamh ar chásanna comhchosúla a bhaineann leis an earnáil chéanna gníomhaíochtaí, mar a fhoráiltear sa *chás* MyTravel, maidir le doiciméad 11, ós rud é gur bhain sé le sraith uathúil fíricí, is é sin, fíricí a bhaineann le tionscadal sonrach (tionscadal chuan Granadilla) agus a thionchar ar láithreán Natura 2000 ar leith.

70. Ar bhonn an mhéid thuas, níor mheas an tOmbudsman gur chuir an Coimisiún argóintí ar fáil chun a léiriú go raibh feidhm ag an eisceacht ar rochtain atá leagtha amach sa dara fomhír d'Airteagal 4(3) de Rialachán 1049/2001 maidir le doiciméad 11. Dá réir sin, bhí an tOmbudsman den tuairim gur dhiúltaigh an Coimisiún go héagórach rochtain a fháil ar dhoiciméad 11, rud a rinne cás drochriaracháin.

71. Mar a tharla i gcás dhoiciméid 6, 8 agus 9, mheas an tOmbudsman gur dhócha go *bhfeabhsódh* nochtadh dhoiciméad 11 próiseas cinnteoireachta an Choimisiúin (féach mír 54 thuas).

72. Ar bhonn a bhfuil thuas, chinn an tOmbudsman gur dhiúltaigh an Coimisiún go mícheart rochtain a fháil ar dhoiciméid 6, 8, 9, 11, 12, 13 agus 14 ar na cúiseanna seo a leanas:

- Maidir le doiciméid 6, 8, 9 agus 11, theip ar an gCoimisiún forais leordhóthanacha a thabhairt chun na heisceachtaí atá in Airteagal 4(3), an dara fómhír, de Rialachán 1049/2001 a agairt.
- Maidir le doiciméid 12-14, theip ar an gCoimisiún a fhóru gur thug údarais na Spáinne cúiseanna, de réir an chaighdeáin a ceanglaíodh, chun an dara fleasc d’Airteagal 4(2) de Rialachán 1049/2001 a chur i bhfeidhm.

Cásanna drochriaracháin a bhí iontu sin. Dá bhrí sin, rinne an tOmbudsman an dréachtmholadh seo a leanas don Choimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 3(6) de Reacht an Ombudsman Eorpaigh:

“Ba cheart don Choimisiún rochtain ar dhoiciméid 6, 8, 9 agus 11 a sholáthar.

Maidir le doiciméid 12-14, ba cheart don Choimisiún dul i mbun fóir-idirphlé le húdarais na Spáinne i ndáil leis an iarraidh ar rochtain d’fhonn a fhionnadh, de réir an chaighdeáin is gá, más ann do chúiseanna bailí chun an dara fleasc d’Airteagal 4(2) a chur i bhfeidhm. Mura féidir leis an gCoimisiún a fháil amach gurb ann do chúiseanna bailí le rochtain a dhiúltú, ba cheart don Choimisiún rochtain ar dhoiciméid 12-14 a dheonú.”

73. Ós rud é nach bhféadfadh an Coimisiún, ag an gcéim sin den fhiosrúchán, léirmhíniú na Cúirte Breithiúnais ar Airteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001 i gCás C-64/05 P a chur san áireamh go hiomlán, thug an dréachtmholadh deis don Choimisiún dul i mbun fóir-idirphlé le húdarais na Spáinne maidir leis an iarraidh ar rochtain ar dhoiciméid 12-14. Mheas an tOmbudsman dá bhrí sin go mbeadh sé róluath déileáil, ag an gcéim sin den fhiosrúchán, le maíomh an ghearánaigh gur cheart don Choimisiún an EEB a chur ar an eolas i scríbhinn faoi na príomhargóintí agus na príomhpointí a chuir údarais na Spáinne ar aghaidh i ndoiciméid 12-14.

74. Thug an tOmbudsman le fios ar deireadh gur léirigh a chuid conclúidí maidir le doiciméad 10 go bhfuil cásanna ann ina bhfuil údar maith ag na hinstiúidí iarratas ar rochtain ar dhoiciméid a dhiúltú. Chun go mbeidh sé dlisteanach, áfach, ní mór cuntas mionsonraithe ar na cúiseanna le heisceacht a chur i bhfeidhm in Airteagal 4 de Rialachán 1049/2001 a bheith ag gabháil le haon diúltú den sórt sin.

Na hargóintí a cuireadh faoi bhráid an Ombudsman tar éis a dhréachtmholadh

75. Ina thuairim mar fhreagra ar an dréachtmholadh, ghabh an Coimisiún leithscéal den chéad uair gur thóg a fhreagra ar an dréachtmholadh tréimhse shuntasach ama, eadhon, ó Mheitheamh 2009, nuair a sheol an tOmbudsman a dhréachtmholadh, go dtí Iúil 2010, nuair a sheol an Coimisiún a fhreagra. Míníodh an mhoill toisc gurbh é an chéad chás é nuair a mheas an tOmbudsman nach ndearna an Coimisiún measúnú ar leordhóthanacht na gcúiseanna a thug Ballstát maidir le hagóid a dhéanamh i gcoinne nochtadh doiciméad a tháinig uaidh.

76. D'aontaigh an Coimisiún le dréachtmholadh an Ombudsman athmhachnamh a dhéanamh ar a dhiúltú rochtain a chur ar fáil ar a dhoiciméid inmheánacha 6, 8, 9 agus 11. Dá bhrí sin, i bhfianaise an athbhreithnithe sin, d'eisigh an Coimisiún na doiciméid sin chuig an ngearánach. Agus an méid sin á dhéanamh aici, bhí sí den tuairim nach ndéanadh nochtadh iomlán na ndoiciméad difear dá phróiseas cinnteoireachta a thuilleadh.

77. Chuir an Coimisiún in iúl, maidir leis na doiciméid a thionscnaíonn ó údaráis na Spáinne, go raibh a chinneadh gan nochtadh i gcomhréir le cásdlí na Cúirte Céadchéime toisc nach ndearna an Chúirt an cásdlí sin a fhreaschur ach amháin ina breithiúnas an 18 Nollaig 2007. [49]

78. Maidir le tuairim an Ombudsman nár chomhlíon an réasúnaíocht a chuir údaráis na Spáinne ar fáil anois na caighdeáin a leag an Chúirt Bhreithiúnais síos i gCás C-64/05 P, agus tuairim an Ombudsman gur theip ar an gCoimisiún a fhíorú, trí fhíor-idirphlé le húdaráis na Spáinne, go raibh cúiseanna leordhóthanacha ann chun an eisceacht atá leagtha síos sa dara fleasc d'Airteagal 4(2) de Rialachán 1049/2001 a chur i bhfeidhm, ní raibh an Coimisiún ar aon intinn leis an Ombudsman. Thug an Coimisiún dá aire gur dheimhnigh an Chúirt Bhreithiúnais [50] go gcuirtear seasamh na mBallstát in Airteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001 nach ionann é agus seasamh tríú páirtithe eile maidir le nochtadh doiciméad a thionscnaíonn uathu. Bhí an Coimisiún den tuairim, i gcás ina mbeidh cúiseanna sonraithe ag Ballstát lena agóid in aghaidh nochtadh doiciméad a thionscnaíonn uaidh, agus go gcuirtear na cúiseanna sin chun cinn i dtéarmaí na n-eisceachtaí substainteacha a leagtar síos in Airteagal 4, míreanna 1 go 3 de Rialachán 1049/2001, go bhfuil sé d'oibleagáid ar an gCoimisiún, i bprionsabal, rochtain ar na doiciméid a iarradh a dhiúltú [51]. Mar sin féin, d'fhéadfadh an Coimisiún na doiciméid sin a nochtadh i gcás ina ndéanadh Ballstát, d'ainneoin a n-agóide, an méid seo a leanas ag deireadh fíor-idirphlé:

- níor thug sé cúiseanna lena agóidí;
- a chuid agóidí a bhunú ar réasúnaíocht nach mbaineann leis na heisceachtaí substainteacha a leagtar síos in Airteagal 4(1) go (3) de Rialachán 1049/2001;
- rinne siad ceann de na heisceachtaí sin a agairt nó thug siad cúiseanna nach bhfuil feidhm go follasach acu maidir leis na doiciméid lena mbaineann.

I gcásanna den sórt sin, tá sé de cheart ag an mBallstát a iarraidh ar an gCúirt Ghinearálta an cinneadh sin a neamhniú agus bearta eatramhacha a iarraidh lena gcuirfear cosc ar nochtadh go dtí go mbeidh a breithiúnas tugtha ag an gCúirt [52]. Tá cás den chineál céanna ar feitheamh os comhair na Cúirte faoi láthair [53].

79. Thug an Coimisiún dá aire, sa chás seo, gur iarr sé arís ar údaráis na Spáinne an raibh na cúiseanna lena n-agóidí fós bailí, agus imeacht ama á chur san áireamh. Dúirt an Coimisiún, a

luaithe a chuirfidh údaráis na Spáinne a n-agóidí i leataobh, go nochtadh sé doiciméid 12, 13 agus 14.

80. Ina chuid barúlacha maidir le tuairim an Choimisiúin, mheas an gearánach, ar an gcéad dul síos, go raibh sé an-díomách gur thóg sé níos mó ná bliain ar an gCoimisiún freagra a thabhairt ar Dhréacht-Mholadh an Ombudsman. Ina theannta sin, mheas an gearánach go raibh an-díomá air gur dhiúltaigh an Coimisiún fós na doiciméid a tháinig ón Spáinn a nochtadh. I dtuairim an ghearánaigh, níor chloígh an Coimisiún leis na ceanglais a leagtar amach i gConradh Liospóin agus in Airteagal 15 CFAE. Ba mhian leis an ngearánach a bharúlacha a cuireadh i láthair an 12 Feabhra 2010 a athdhearbhú, tar éis don Choimisiún tuairim a thabhairt maidir leis an togra um réiteach cairdiúil, agus dúirt sé gur mhaith leis fós rochtain a fháil ar na doiciméid atá i seilbh an Choimisiúin.

Measúnú an Ombudsman tar éis a dhréachtmholadh

81. Meabhraíonn an tOmbudsman go raibh an chéad chuid dá dhréachtmholadh bunaithe ar an mbreithniú gur theip ar an gCoimisiún forais leordhóthanacha a thabhairt chun na heisceachtaí a leagtar síos sa dara fomhír d'Airteagal 4(3) de Rialachán 1049/2001 a agairt. Ar an mbonn sin, d'iarr sé ar an gCoimisiún athmhachnamh a dhéanamh, agus a chuid torthaí á gcur san áireamh, ar an gcinneadh páirt-rochtain ar a dhoiciméid inmheánacha 6, 8, 9 agus 11 a nochtadh.

82. Ina thuairim mhionsonraithe dar dáta an 14 Iúil 2010, chuir an Coimisiún in iúl go ndearna sé athscrúdú ar a dhoiciméid inmheánacha ar bhonn dhréachtmholadh an Ombudsman. Ina dhiaidh sin, d'eisigh sí na doiciméid inmheánacha sin ina n-iomláine. Measann an tOmbudsman gur ghlac an Coimisiún leis an gcéad chuid den dréachtmholadh dá bhrí sin. Dá bhrí sin, measann sé gur shocraigh an Coimisiún éileamh an ghearánaigh gur cheart don Choimisiún a dhoiciméid inmheánacha a nochtadh ina n-iomláine. Dá bhrí sin, ní gá don Ombudsman aon ghníomh breise a dhéanamh maidir leis an ngné seo den ghearán.

83. Maidir leis an dara cuid den dréachtmholadh, inar luaigh an tOmbudsman gur theip ar an gCoimisiún a fhíorú gur thug údaráis na Spáinne cúiseanna, de réir an chaighdeáin riachtanach, chun Airteagal 4(2), an dara fleasc de Rialachán 1049/2001, a chur i bhfeidhm, aithníonn agus fáiltíonn an tOmbudsman roimh iarrachtaí an Choimisiúin dul i mbun idirphlé le húdaráis na Spáinne maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 4(1) go 4(3) de Rialachán 1049/2001 maidir leis na doiciméid atá i gceist.

84. Tugann an tOmbudsman dá aire go bhfuil an Coimisiún den tuairim, nuair a chuireann Ballstát an Coimisiún ar an eolas faoi na cúiseanna lena agóid i gcoinne nochtadh poiblí doiciméad a thagann uaidh, agus go gcuirtear na cúiseanna sin chun cinn i dtéarmaí na n-eisceachtaí substainteacha atá leagtha síos in Airteagal 4(1) go (3) de Rialachán 1049/2001, go bhfuil sé d'oibleagáid ar an gCoimisiún, i bprionsabal, rochtain ar na doiciméid a iarradh a dhiúltú. Ní féidir leis an gCoimisiún na doiciméid a nochtadh ach amháin sna cásanna seo a leanas:

- go mainníonn sé cúiseanna ar bith a thabhairt lena hagóidí; *nó*
- a agóidí a bhunú ar réasúnaíocht nach mbaineann leis na heisceachtaí substainteacha atá leagtha síos in Airteagal 4(1) go (3) de Rialachán Uimh. 1049/2001; *nó*
- a agraíonn ceann de na heisceachtaí a leagtar síos in Airteagal 4(1) go (3) de Rialachán 1049/2001, nó a thugann cúiseanna a bhaineann leis na heisceachtaí a leagtar síos in Airteagal 4(1) go (3) de Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001, nach bhfuil feidhm acu go follasach maidir leis na doiciméid lena mbaineann.

I gcásanna den sórt sin, má chinneann an Coimisiún na doiciméid a scaoileadh in ainneoin na hiarrata ón mBallstát, tá sé de cheart ag an mBallstát caingean le haghaidh neamhniú a thionscnamh os comhair na Cúirte Ginearálta maidir leis an gcinneadh sin. Tá sé de cheart aici freisin bearta eatramhacha a iarraidh ar an gCúirt Ghinearálta chun nochtadh a chosc go dtí go mbeidh a breithiúnas tugtha ag an gCúirt. [54]

85. Tá forchoimeádais ag an Ombudsman maidir le tuiscint an Choimisiúin ar bhunús a idirphlé le húdarais na Spáinne. Meabhraíonn an tOmbudsman gur chuir an Chúirt Bhreithiúnais i bhfios go láidir, ina breithiúnas sa *tSualainn v an Coimisiún*, nach bhfuil sé d'aidhm ag Airteagal 4(5) de Rialachán 1049/2001 deighilt a bhunú idir dhá chumhacht, ceann amháin ar an leibhéal náisiúnta agus an ceann eile ar leibhéal an AE, le cuspóirí éagsúla. Le hAirteagal 4(5) tugtar de chumhacht don Bhallstát páirt a ghlacadh i gcinneadh na hinstiúide de chuid an Aontais. Mar sin féin, is é an t-aon chuspóir atá leis an nós imeachta cinnteoireachta faoi Airteagal 4(5) a chinneadh ar cheart rochtain ar dhoiciméad a dhiúltú faoi cheann de na heisceachtaí substainteacha atá leagtha amach in Airteagal 4(1) go 4(3). [55] I dtuairim an Ombudsman, níor cheart go n-athródh an fíoras go bhfuil Ballstát páirteach sa nós imeachta cinnteoireachta seo trí Airteagal 4(5) cuspóir an nós imeachta cinnteoireachta. Dá bhrí sin, ós rud é go bhfuil Ballstát páirteach sa nós imeachta cinnteoireachta sin trí Airteagal 4(5), níor cheart go n-athródh sé sin cineál ná cáilíocht an chinnidh a dhéanfar faoi dheireadh maidir le rochtain phoiblí faoi Rialachán 1049/2001. Maidir leis an réasúnú arna sholáthar ag an instiúid a bhfuil doiciméad ina sheilbh aici d'fhonn a léiriú go bhfuil feidhm ag eisceacht faoi Airteagal 4(1) go (3), níor cheart é a bheith chomh fairsing nó chomh díoghbháilte céanna nuair is doiciméad de thionscnamh Ballstáit é an doiciméad i dtrácht agus nuair a d'iarr an Ballstát go ndiúltófaí rochtain phoiblí ar an doiciméad. Tacaíonn an rialú ón gCúirt Bhreithiúnais leis sin go bhfuil sé d'oibleagáid ar an mBallstát, i gcomhréir le dualgas an chomhair dhílis, gníomhú agus comhoibriú sa chaoi is go gcuirfear Rialachán 1049/2001, agus, go sonrach, Airteagal 4(1) go (3), i bhfeidhm go héifeachtach. [56]

86. Chuir an Chúirt Bhreithiúnais i bhfios go láidir freisin nach ndéanann idirghabháil Ballstáit i gcomhthéacs iarraidh ar rochtain ar dhoiciméid difear do chineál AE an chinnidh a dhéanann an instiúid ina dhiaidh sin. [57] Ní dhéanann idirghabháil Ballstáit difear don oibleagáid atá ar an instiúid cúiseanna a thabhairt dá chinneadh rochtain a dhiúltú. Tacaítear leis sin freisin sa ráiteas ón gCúirt Bhreithiúnais “ *ní mór don instiúid, ina cinneadh, a thaifeadadh go bhfuil agóid déanta ag an mBallstát lena mbaineann i gcoinne nochtadh an doiciméid a iarradh, ach ní mór di freisin na cúiseanna a bhí ag brath ar an mBallstát sin a leagan amach chun a léiriú go bhfuil feidhm ag ceann de na heisceachtaí ar an gceart rochtana in Airteagal 4(1) go (3) den Rialachán.* ” [59] Ós rud é go bhfuil sé d'oibleagáid ar an instiúid a dhiúltaíonn rochtain ar

dhoiciméad de thionscnamh Ballstáit a fhíorú go gcomhlíonann na cúiseanna le hAirteagal 4(1) go (3) a chur i bhfeidhm, arna gcur ar aghaidh ag an mBallstát sin agus arna n-úsáid ag an institiúid lena chinneadh, an caighdeán is gá. Tacaítear leis sin freisin gur dhearbhaigh an Chúirt Bhreithiúnais go gceanglaítear le hAirteagal 4(5) ar an institiúid a thagraíonn do chúiseanna Ballstáit agus rochtain á diúltú aici ar dhoiciméad a áirithiú freisin gurb ann do na cúiseanna sin. [60]

87. Maidir le caighdeán na gcúiseanna is gá chun Airteagal 4(1) go (3) a chur i bhfeidhm, foráiltear leis an mbreithiúnas sa *tSualainn v an Coimisiún* gur cheart go gceadódh na cúiseanna sin don duine a d'iarr go dtuigfeadh an duine a d'iarr an doiciméad bunús agus na forais ar ar diúltaíodh a hiarratas agus don chúirt inniúil, más gá, a cumhacht athbhreithnithe a fheidhmiú. [61] Tugann an tOmbudsman dá haire go bhfuil mionsonraí an scrúdaithe atá le déanamh ag an institiúid leagtha amach cheana féin i gcásdlí Chúirteanna an Aontais Eorpaigh (agus ar an gcaoi sin na cúiseanna atá le soláthar) i ndáil leis sin. Dá bhrí sin, ní aontaíonn an tOmbudsman gur cheart don Choimisiún teorainn a chur lena chinneadh cé acu atá nó nach bhfuil feidhm shoiléir ag na heisceachtaí nó ag na cúiseanna arna gcur chun cinn ag an mBallstát maidir leis na doiciméid lena mbaineann [62] ós rud é nach n-áiritheodh tástáil den sórt sin go nglacadh an Coimisiún cinneadh atá réasúnaithe go leordhóthanach. Ina ionad sin, is é tuairim an Ombudsman gur cheart don Choimisiún a fhíorú go bhfuil feidhm iarbhrí ag na heisceachtaí nó ag na cúiseanna a chuireann an Ballstát chun cinn maidir leis na doiciméid lena mbaineann. Le tástáil den sórt sin, bheadh an Coimisiún in ann cinneadh a ghlacadh a bheadh chomh fairsing sin agus nach mbeadh chomh díongbháilte céanna le cinneadh ar bith eile a bheadh réasúnaithe go leor agus a ghlacadh an Coimisiún i ndáil le cur i bhfeidhm Rialachán 1049/2001.

88. Dá bhrí sin, mura dtabharfaidh an Ballstát lena mbaineann cúiseanna atá leordhóthanach chun a thaispeáint go bhfuil feidhm iarbhrí ag na heisceachtaí a leagtar amach i Rialachán Uimh. 1049/2001, níor cheart don Choimisiún, in aon chinneadh lena ndiúltaítear rochtain, a bheith ag brath ar na cúiseanna arna gcur ar aghaidh ag an mBallstát amháin. [63]

89. Maidir leis an eisceacht ar rochtain phoiblí maidir le doiciméid a bhaineann le himeachtaí cúirte, measann an tOmbudsman gur cuí an scrúdú trí chéim atá leagtha amach ag an gCúirt Bhreithiúnais a chur i bhfeidhm maidir le comhairle dlí, ós rud é go gcumhdaítear an dá chatagóir doiciméad seo araon le hAirteagal 4(2), an dara fleasc. Ar an gcéad dul síos, ní mór don institiúid a dheimhniú di féin go mbaineann an doiciméad a iarrtar uirthi a nochtadh go deimhin le himeachtaí cúirte agus, má bhaineann, cinnfidh sí cé na codanna de na doiciméid lena mbaineann. Ar an dara dul síos, ní mór don institiúid scrúdú a dhéanamh féachaint an *ndéanfadh nochtadh na gcodanna sin den doiciméad atá i gceist, a aithníodh mar chodanna a bhaineann le himeachtaí cúirte, "an bonn a bhaint de chosaint"* na n-imeachtaí sin. Ní mór an riosca go mbainfí an bonn den leas sin a bheith measartha intuartha agus ní mór é a bheith hipitéiseach amháin. Ar an tríú dul síos, má tá an institiúid den tuairim go ndéanfadh nochtadh an doiciméid dochar do chosaint imeachtaí cúirte, tá sé de dhualgas uirthi a fháil amach an bhfuil aon leas sáraitheach poiblí ann a thugann údar le nochtadh. [64] Má tá tuairimí an Bhallstáit á lorg, ba cheart go leanfadh an chúis a thugann an Ballstát rochtain phoiblí a dhiúltú an mhodheolaíocht chéanna. Sa chás seo, d'áitigh údarais na Spáinne go mbainfí an bonn de

chosaint imeachtaí cúirte atá ar siúl dá nochtfaí doiciméid 12-14. Tugann an tOmbudsman dá aire, áfach, nach cosúil gur chuir údaráis na Spáinne cúiseanna ar fáil, a mhéid is leor chun na caighdeáin arna mbunú ag an gCúirt Bhreithiúnais a chomhlíonadh (mar a achoimríodh thuas), chun a thaispeáint go bhfuil feidhm ag an dara fleasc d'Airteagal 4(2). Theip ar an gCoimisiún freisin údaráis na Spáinne a chur ar an eolas faoi mhéid cuí na réasúnaíochta a éilítear ar an Spáinn.

90. I bhfianaise a bhfuil thuas, tá an tOmbudsman den tuairim gur theip ar an gCoimisiún a oibleagáidí faoi Airteagal 4(5) a chomhlíonadh toisc nár fhóraigh sé, trí “ *idirphlé dílis* ” [65] le húdaráis na Spáinne, go bhfuil cúiseanna leordhóthanacha ann chun an dara fleasc d'Airteagal 4(2) a chur i bhfeidhm maidir leis na doiciméid atá i gceist. Is cás drochriaracháin é seo. Tá an tOmbudsman ag súil go gcuirfidh an Coimisiún an ráiteas criticiúil seo san áireamh i gcomhthéacs a idirphlé leanúnaigh le húdaráis na Spáinne. Sna himthosca sin, measann an tOmbudsman nach mbeadh sé úsáideach tuarascáil speisialta a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa.

91. Déanfaidh an tOmbudsman breithniú freisin ar fhiosrúchán féintionscnaimh a sheoladh leis an gCoimisiún, leis an gComhairle agus leis an bParlaimint maidir le conas, i gcásanna den chineál céanna, a rinne na hinstiitíidí sin an t-idirphlé leis na Ballstáit maidir le cur i bhfeidhm Rialachán 1049/2001 maidir le doiciméid a thagann ó Bhallstáit agus atá i seilbh na hinstiitíuide.

B. Na líomhaintí gur mhainnigh an Coimisiún na spriocdhátaí a leagtar amach i Rialachán 1049/2001 a chomhlíonadh

92. Chuir an Coimisiún in iúl gur oth leis an moill a bhí ar láimhseáil iarratas an ghearánaigh ar rochtain ar dhoiciméid, mar a luaigh sé, mar gheall ar raon feidhme na hiarrata agus ar chastacht an cháis. Déanfaidh sé a sheacht ndícheall cloí leis na spriocdhátaí atá leagtha síos i gcásanna amach anseo. Is oth go mór leis an gCoimisiún freisin an mhoill maidir leis an iarraidh ar rochtain a chlárú, rud a tharla mar gheall ar líon na n-iarrataí ar rochtain ar dhoiciméid a fuarthas agus na hacmhainní teoranta a bhí ar fáil chun déileáil leo ag an bpointe sin.

93. D'áitigh an gearánach gur tarluithe coitianta laistigh den Choimisiún iad clárú déanach agus freagraí déanacha ar iarrataí. I dtuairim an ghearánaigh, is cosúil gurb é an chúis atá leis sin ná eagrú neamhfhoirfe a cuid oibre, rud arb ionann é ann féin agus cás drochriaracháin. I ndáil leis an méid sin, níl “an-aiféala” ón gCoimisiún cabhrach. De réir dhlí-eolaíocht na Cúirte Breithiúnais, ní fhéadfaidh riarachán easpa foirne ná deacrachtaí inmheánacha eile a agairt chun údar a thabhairt le neamhchomhlíonadh forálacha dlíthiúla ceangailteacha atá ann cheana.

Measúnú an Ombudsman

94. Tugann an tOmbudsman dá aire go n-adhmaíonn an Coimisiún go raibh moill ann iarratas

an ghearánaigh ar rochtain a chlárú agus a láimhseáil. Is ionann moilleanna den sórt sin agus drochriarachán. Tugann an tOmbudsman dá aire freisin, áfach, go bhfuil aiféala curtha in iúl ag an gCoimisiún maidir leis na moilleanna agus go bhfuil gealltanas tugtha aige a sheacht ndícheall a dhéanamh cloí leis na spriocdhátaí atá leagtha síos i gcásanna amach anseo. Dá bhrí sin, níl aon fhorais ag an Ombudsman chun an tsaincheist seo a shaothrú tuilleadh faoi láthair.

95. Thug an tOmbudsman argóint an ghearánaigh dá aire go bhfuil clárú déanach agus freagraí déanacha ar iarratais réasúnta coitianta ag an gCoimisiún. Thug an tOmbudsman aghaidh, san am a chuaigh thart, ar an bhfadhb maidir le clárú déanach agus láimhseáil iarratas ar rochtain ar dhoiciméid ón gCoimisiún. [66] Leanfaidh an tOmbudsman de mhonatóireacht a dhéanamh, ar bhonn gearán a chuirtear faoina bhráid, ar ghealltanas an Choimisiúin cloí leis na spriocdhátaí a leagtar síos i Rialachán 1049/2001. Má thugtar le fios go bhfuil fadhb shistéamach ann laistigh de sheirbhísí an Choimisiúin ina leith seo, breithneoidh an tOmbudsman fiosrúchán féintionscnaimh a oscailt ar an ábhar.

C. Conclúidí

Ar bhonn a chuid fiosrúchán ar an ngearán seo, dúnann an tOmbudsman é leis na conclúidí seo a leanas:

Ghlac an Coimisiún le dréachtmholadh an Ombudsman maidir le doiciméid 6, 8, 9, 11.

Maidir le doiciméid 12, 13 agus 14, mhainnigh an Coimisiún a oibleagáidí faoi Airteagal 4(5) a chomhlíonadh trína fhíorú, trí fhíor-idirphlé le húdarais na Spáinne, go bhfuil cúiseanna leordhóthanacha ann chun an dara fleasc d’Airteagal 4(2) a chur i bhfeidhm maidir leis na doiciméid.

Maidir leis an dara agus an tríú líomhain de chuid an ghearánaigh, níl údar le tuilleadh fiosrúchán a dhéanamh.

Cuirfear an gearánach agus an Coimisiún ar an eolas faoin gcinneadh sin.

P. Nikiforos Diamandouros

Arna dhéanamh in Strasbourg an 8 Nollaig 2010

[1] Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún, IO 2001 L 145, lch. 43.

[2] Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le gnáthóga nádúrtha agus fauna agus flora fiáine a chaomhnú, IO 1992 L 206, Ich. 7. Léitear Airteagal 6(4) mar a leanas: “*Más rud é, d’ainneoin measúnú diúltach ar na himpleachtaí don láithreán agus in éagmais réitigh mhalartacha, nach mór plean nó tionscadal a chur i gcrích mar sin féin ar mhórchúiseanna leasa phoiblí sháraithigh, lena n-áirítear cúiseanna de chineál sóisialta nó eacnamaíoch, déanfaidh an Ballstát gach beart cúiteach is gá chun a chinntiú go gcosnófar comhleanúnachas foriomlán Natura 2000. Cuirfidh sé an Coimisiún ar an eolas faoi na bearta cúiteacha arna nglacadh. I gcás ina bhfuil cineál gnáthóige nádúrtha tosaíochta agus/nó speiceas tosaíochta sa láithreán lena mbaineann, is iad na breithnithe a bhaineann le sláinte an duine nó le sábháilteacht an phobail, iarmhairtí tairbhiúla a bhfuil tábhacht phríomhúil ag baint leo don chomhshaol nó, de bhreis ar thuairim ón gCoimisiún, cúiseanna dianriachtanacha eile a bhaineann le leas poiblí sáraitheach an t-aon chúis amháin a d’fhéadfaí a ardú.*”

[3] Rinneadh uimhriú éagsúil ar na doiciméid lena mbaineann i litir an Choimisiúin dar dáta an 10 Aibreán 2007. Ar mhaithe le comhsheasmhacht, áfach, coinneofar an t-uimhriú bunaidh a cuireadh ar fáil san iarscríbhinn a ghabhann le litir an Choimisiúin dar dáta an 15 Nollaig 2006 le linn an chinnidh.

[4] Féach Cás T-168/02 IFAW Idirnáisiúnta Tierschutz-Fonds v an Coimisiún [2004] ECR II-4135. Léitear mír 57 agus mír 58 mar a leanas:

“ 57. Mar sin féin, leanann sé ó Airteagal 4(5) den Rialachán go bhfuil na Ballstáit faoi réir cóir speisialta. Leis an bhforáil sin, tugtar an chumhacht do Bhallstát a iarraidh ar an institiúid gan doiciméid de thionscnamh an Bhallstáit sin a nochtadh gan comhaontú a fháil uaidh roimh ré...

58. Le hAirteagal 4(5) den Rialachán, cuirtear na Ballstáit i staid nach ionann é agus seasamh páirtithe eile agus leagtar síos *lex specialis* chun a seasamh a rialú. Faoi bhforáil sin, tá sé de chumhacht ag an mBallstát a iarraidh ar institiúid gan doiciméad de thionscnamh an Bhallstáit sin a nochtadh gan ‘comhaontú roimh ré’ uaidh. Maidir leis an oibleagáid a fhorchuirtear ar an institiúid comhaontú roimh ré ón mBallstát a fháil, ar comhaontú é atá leagtha síos go soiléir in Airteagal 4(5) den Rialachán, bheadh an baol ann go dtiocfadh sí chun bheith ina litir mharbh dá mbeadh an Coimisiún in ann a chinneadh an doiciméad sin a nochtadh in ainneoin iarraidh shainráite gan é sin a dhéanamh ón mBallstát lena mbaineann...”

[5] Nóta ó Stiúrthóireacht B in AS ENV dar dáta an 10 Bealtaine 2006 chuig Ard-Stiúrthóir AS ENV; agus nóta ó AS ENV dar dáta an 1 Meitheamh 2006 chuig an gCoimisinéir Dimas.

[6] Cás C-321/96 Mecklenburg v Kreis Pinneberg [1998] ECR I-3809.

[7] Cás C-64/05 P An tSualainn v an Coimisiún agus eile [2007] ECR I-11389.

[8] Féach mír 9 thuas agus fonóta 7 thuas.

[9] Cás T-168/02 IFAW Idirnáisiúntaer Tierschutz-Fonds gGmbH v an Coimisiún [2004] ECR

II-4135.

[10] Cás C-64/05 P *An tSualainn v An Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389.

[11] *Idem*, ag mír 76.

[12] *Idem*, ag mír 94.

[13] *Idem*, ag míreanna 85-86.

[14] *Idem*, ag mír 87.

[15] *Idem*, mír 88.

[16] *Idem*, cf. míreanna 50 agus 90.

[17] *Idem*, ag mír 89.

[18] Féach cinneadh an Ombudsman ar ghearán 1434/2004/PB, pointe 1.22.

[19] Cás C-64/05 P *an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389, mír 66.

[20] Féach Airteagal 6(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1367/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 6 Meán Fómhair 2006 maidir le forálacha Choinbhinsiún Aarhus maidir le Rochtain ar Fhaisnéis, Rannpháirtíocht Phoiblí i gCinnteoireacht agus Rochtain ar Cheartas i gCúrsaí Comhshaoil a chur i bhfeidhm ar institiúidí agus comhlachtaí an Chomhphobail, IO 2006 L 264, lch. 13.

[21] Féach fonóta 2.

[22] Cás C-64/05 P *an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389, míreanna 44 go 50 agus 89.

[23] Cás T-403/05 *MyTravel Group plc. v an Coimisiún* [2008] ECR II-2027, mír 51.

[24] Aithris 2 de Rialachán 1049/2001.

[25] Cás C-64/05 P *an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389, míreanna 75-76.

[26] Cás T-2/03 *Verein für Konsumenteninformation v An Coimisiún* [2005] ECR II-1121, mír 69, agus Cás T-403/05 *MyTravel Group plc. v an Coimisiún* [2008] ECR II-2027, mír 33.

[27] Cás T-403/05 *MyTravel Group plc. v an Coimisiún* [2008] ECR II-2027 míreanna 51-52.

[28] Cás C-64/05 P *an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389.

[29] Cás C-64/05 P *an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389, mír 76 agus mír 93.

[30] *Idem* , ag mír 85.

[31] *Idem* , ag mír 94.

[32] *Idem* , ag mír 89.

[33] Béim an Ombudsman.

[34] Cás C-64/05 P *an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389, mír 89.

[35] *Idem* , ag mír 99.

[36] *Idem* , ag mír 89.

[37] Cásanna uamtha C-39/05 P agus C-52/05 P *Sweden agus Turco v an Chomhairle* [2008] ECR I-4723 míreanna 37-44.

[38] Cás C-64/05 P *an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389, míreanna 85-86.

[39] Chun Airteagal 4(3), an chéad fhomhír, a mheabhrú, ceadaítear don institiúid rochtain ar dhoiciméad arna tharraingt suas le haghaidh úsáid inmheánach a dhiúltú, ar doiciméad é a bhaineann le hábhar *nach bhfuil cinneadh glactha* ag an institiúid ina leith, más rud é go ndéanfaidh nochtadh an doiciméid dochar tromchúiseach do phróiseas cinnteoireachta na hinstitiúide. Le hAirteagal 4(3), an dara fhomhír, ceadaítear don institiúid diúltú rochtain a thabhairt ar dhoiciméid ina bhfuil tuairimí le haghaidh úsáide inmheánaí fiú *tar éis di an cinneadh a dhéanamh* más rud é go mbainfeadh nochtadh an doiciméid go mór an bonn de phróiseas cinnteoireachta na hinstitiúide. Is léir ó fhoclaíocht na chéad fhomhíre agus an dara fhomhír d'Airteagal 4(3) go bhfuil líon na ndoiciméad a d'fhéadfadh a bheith cumhdaithe leis an dara fhomhír d'Airteagal 4(3) níos lú ná líon na ndoiciméad a d'fhéadfadh a bheith cumhdaithe leis an gcéad fhomhír d'Airteagal 4(3). (béim curtha isteach ag an Ombudsman).

[40] Cás T-403/05 *MyTravel Group plc. v an Coimisiún* [2008] ECR II-2027, Chun cuntas a fháil ar argóintí an Choimisiúin maidir le MyTravel, féach míreanna 33 agus 34 thuas.

[41] Tá sé tábhachtach a chur i bhfios go láidir nach mór fíorbhrú seachtrach den sórt sin a bhunú, is é sin, ní mór fianaise a thabhairt ar aird chun a léiriú go raibh riosca réasúnta intuartha ann go ndéanfaí difear suntasach don chinneadh atá le déanamh mar gheall ar an mbrú seachtrach sin. Féach Cás T-144/05 *Muñiz v an Coimisiún* [2008] ECR II-335, ag mír 86.

[42] Cás T-342/99 *Airtours v an Coimisiún* [2002] ECR II-2585. Is annamh a chuirtear cinntí cumaisc a ghlacann an Coimisiún Eorpach ar neamhní. Ina rialú i gCás T-342/99, chuir an Chúirt Chéadchéime cinneadh an Choimisiúin lena ndearbhaítear nach bhfuil cumasc beartaithe comhoiriúnach leis an gcómhargadh ar neamhní.

[43] Cás T-403/05 *MyTravel Group plc. v an Coimisiún* [2008] ECR II-2027, ag mír 43.

[44] Thug an Coimisiún, mar shampla, cás *IEA/Time Warner*, inar dhiúltaigh sé d'iarratas ar rochtain faoi Rialachán 1049/2001 ar an ráiteas agóidí chun plé a chuid seirbhísí a chosaint i gcás *BMG/Sony*, a bhain leis an earnáil chéanna gníomhaíochtaí. Cás T-403/05 *MyTravel Group plc. v an Coimisiún* [2008] ECR II-2027, míreanna 99-100.

[45] Cás T-121/05 *Borax Europe Ltd v An Coimisiún* [2009] ECR II-27....

[46] Cás T-121/05 *Borax Europe Ltd v An Coimisiún* [2009] ECR II-27 mír 70.

[47] Cás T-121/05 *Borax Europe Ltd v An Coimisiún* [2009] ECR II-27, mír 71.

[48] Cás T-121/05 *Borax Europe Ltd v An Coimisiún* [2009] ECR II-27...

[49] Cás C-64/05 *P an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389.

[50] *Idem*, míreanna 43-50.

[51] *Idem*, míreanna 85-90.

[52] Airteagal 5(6) de na rialacha mionsonraithe maidir le cur i bhfeidhm Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001, atá i gceangal le Rialacha Nós Imeachta an Choimisiúin, Cinneadh 2001/937 an 29 Nollaig 2001, IO 2001 L 345, lgh. 94-98.

[53] Cás T-59/09, *Poblacht Chónaidhme na Gearmáine v an Coimisiún*, fós ar feitheamh.

[54] Luann an Coimisiún go bhfuil cás den chineál céanna, a bhaineann le doiciméid a thagann ón nGearmáin atá i seilbh an Choimisiúin, ar feitheamh os comhair na Cúirte Ginearálta faoi láthair (féach caingean a tugadh an 11 Feabhra 2009 *an Ghearmáin v an Coimisiún* i gCás T-59/09, (fós ar feitheamh)).

[55] Cás C-64/05 *P an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389, mír 76 agus mír 93.

[56] *Idem*, ag mír 85.

[57] *Idem*, ag mír 94.

[58] *Idem*, ag mír 89.

[59] Cás C-64/05 P *an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389, mír 89 (béim curtha leis).

[60] *Idem*, ag mír 99.

[61] *Idem*, ag mír 89.

[62] féach mír 79 thuas.

[63] Is cinnte go bhféadfadh an Coimisiún réasúnú breise dá chuid féin a chur ar fáil d'fhonn na heasnamh a shainaithin sé sa réasúnú a thug an Ballstát a leigheas.

[64] Cásanna uamtha C-39/05 P agus C-52/05 P *Sweden agus Turco v an Chomhairle* [2008] ECR I-4723 míreanna 37-44.

[65] Cás C-64/05 P *an tSualainn v an Coimisiún agus eile* [2007] ECR I-11389, míreanna 85-86.

[66] Sa chinneadh uaidh i gcás 3697/2006/PB, rinne an tOmbudsman an ráiteas breise seo a leanas: “ *Meabhraíonn an tOmbudsman, de réir Airteagal 7(1) agus Airteagal 8(1) de Rialachán 1049/2001, go ndéileálfar go pras le hiarratais ar rochtain ar dhoiciméid agus ar iarratais daingniúcháin agus go dtabharfar freagra ar iarratas rochtana nó ar iarratas daingniúcháin laistigh de 15 lá oibre ón dáta a cláraíodh an t-iarratas sin. Tá an tOmbudsman den tuairim go dtugtar le tuiscint leis an oibleagáid chun iarratais a láimhseáil go pras gur cheart don Choimisiún a sheirbhísí riaracháin a eagrú chun a áirithiú go mbíonn áiteanna i gceist de ghnáth leis an gclárú, ar a dhéanaí, ar an gcéad lá oibre tar éis iarratas a fháil .*